ADATSZERKEZETEK ÉS ALGORITMUSOK

Szekvenciális adatszerkezetek

- Definíció: A szekvenciális adatszerkezet olyan $\langle A, R \rangle$ rendezett pár amelynél az $R \subseteq (A \times A)$ reláció tranzitív lezártja teljes rendezési reláció
- Az $R \subseteq (A \times A)$ reláció tranzitív lezártja az a reláció, mely tranzitív, tartalmazza R-et, és a lehető legkevesebb elemet tartalmazza
- Megadása:
 - $1. R' = R \cup (R \circ R)$
 - 2. Ha $R \neq R'$, akkor folyt. 1.-nél, különben $R' = R_T$, a tranzitív lezárt

Szekvenciális adatszerkezetek

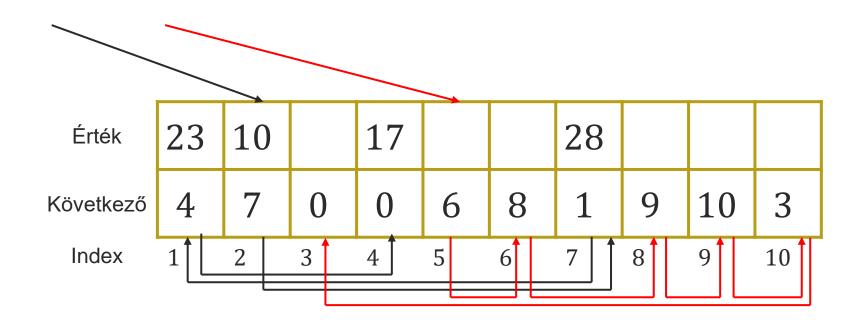
- Szekvenciális adatszerkezetben az egyes adatelemek egymás után helyezkednek el
 - Van egy logikai sorrendjük
- Az adatok között egy-egy jellegű a kapcsolat
 - Minden adatelem csak egy helyről érhető el és az adott elemtől csak egy másik látható
- Két kitüntetett elem
 - az első
 - az utolsó

Szekvenciális adatszerkezetek

- Ez egy homogén adatszerkezet, azaz azonos típusú véges adatelemek sorozata
 - Jelölése : $L = (a_1, a_2, ... a_n)$
 - Ha n = 0, akkor L = () az üres lista.
- A láncolt lista olyan adatszerkezet, amelynek minden eleme tartalmaz egy (vagy több) mutatót (hivatkozást) egy másik, ugyanolyan típusú adatelemre
 - Ez a "következő" elem logikailag
- A lánc első elemének a címét a lista feje tartalmazza A listafej nem tartalmaz információs részt
- A lánc végét az jelzi, hogy az utolsó elemben a rákövetkező elem mutatója üres

Reprezentációs szint

- Fix kapacitású ábrázolás
 - tömbben, a logikai sorrendet indexek mutatják, a szabad helyek is listában:
- L: 2 SZH: 5

Dinamikus, láncolt ábrázolás

- Az adatok száma nem ismert előre
 - Nem tudunk, vagy nem akarunk feleslegesen helyet foglalni az adatoknak
 - A feladat dinamikusan változik

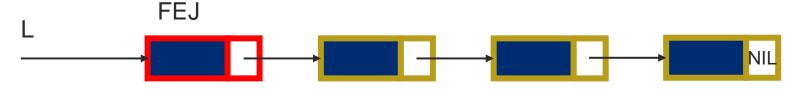

Láncolt ábrázolás

- Egyirányú láncolt lista
 - Fejelem nélkül

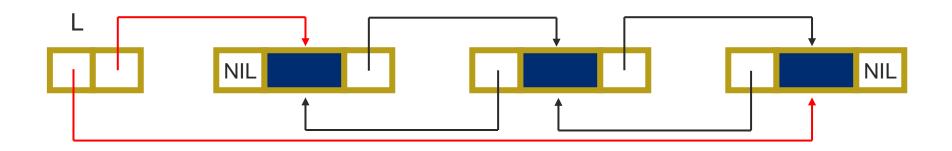
• Fejelemmel: fejelem mindig létezik, ha üres a lista, akkor is

• Mindig van egy aktuális elemre mutató is, ez része a megvalósításnak

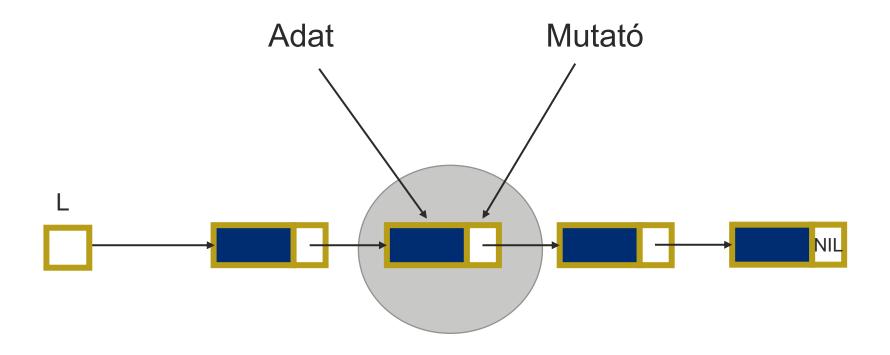
Láncolt ábrázolás

Kétirányú láncolt lista

Láncolt ábrázolás

A lista eleme

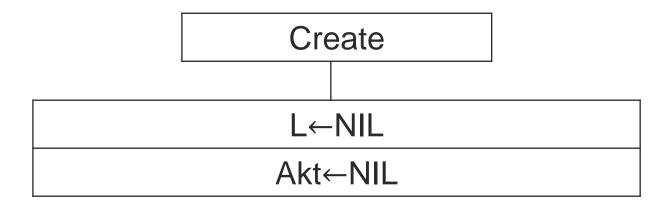

Egyszerű lista – műveletek

- A Lista típus komponensei:
 - L
- A lista első elemének mutatója,
- Akt
 - A lista aktuális elemének mutatója

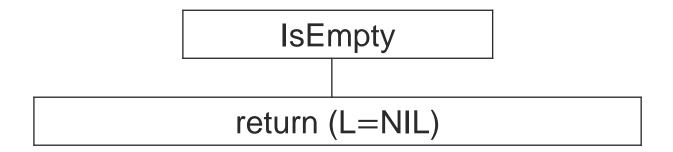
Létrehozás

Üres listát ad vissza

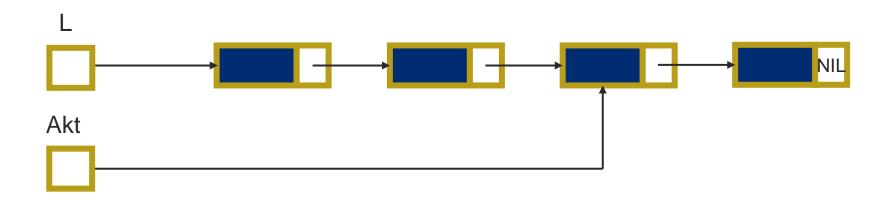
Üres lista lekérdezése

Logikai értéket ad vissza

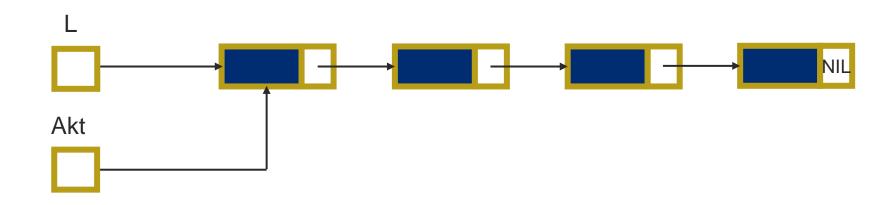

12

Első elemre áll

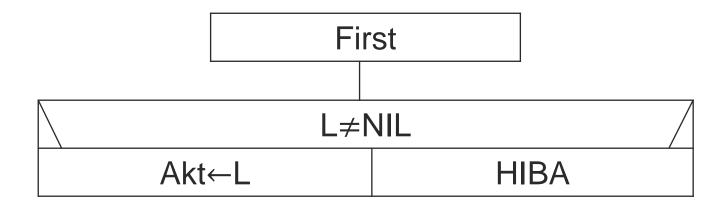

Első elemre áll

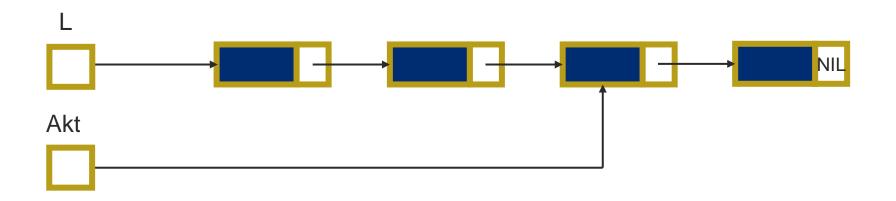

Üres lista lekérdezése

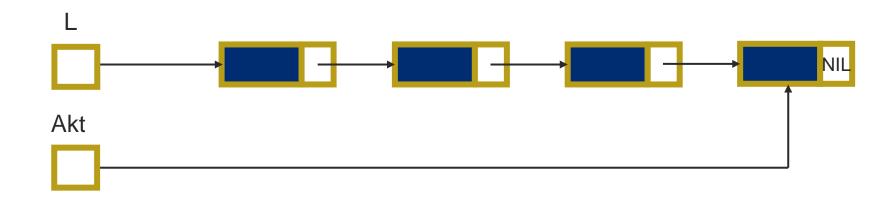
• Üres lista esetén hiba

Következő elemre áll

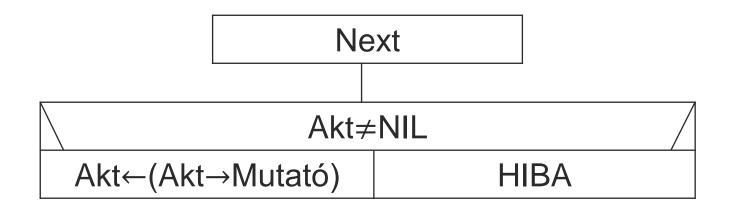

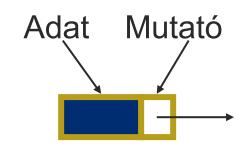
Következő elemre áll

Következő elemre áll

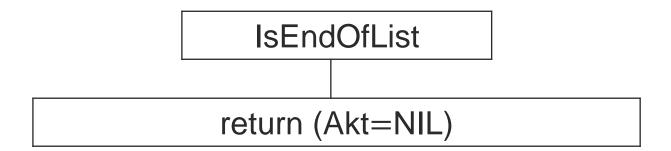
A lista utolsó elemére kiadott Next hatása Akt=NIL lesz

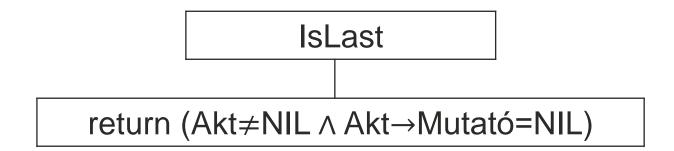
Lista végének lekérdezése

Logikai értéket ad vissza

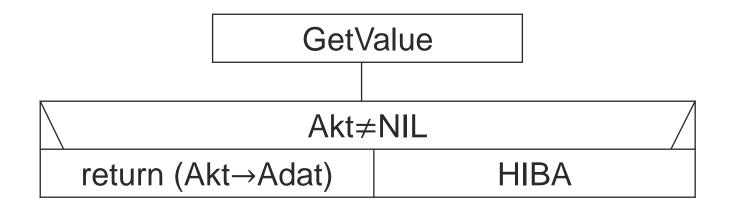
Az aktuális az utolsó elem-e

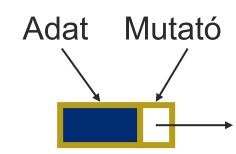
Logikai értéket ad vissza

Aktuális elem értéke

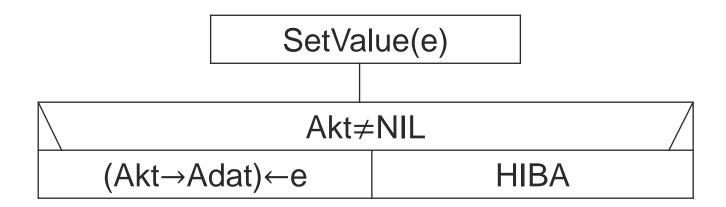
Az aktuális elem értékével tér vissza

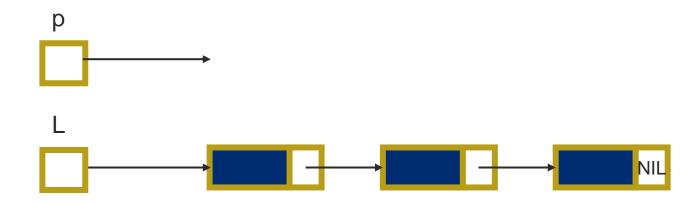

Aktuális elem módosítása

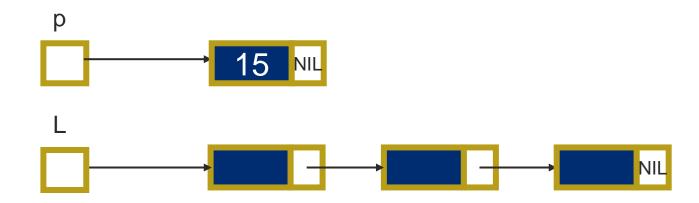
Az aktuális elem megváltoztatása e -re

- Új listaelem létrehozás és beállítása
 - Deklarálás p változó, Node típussal

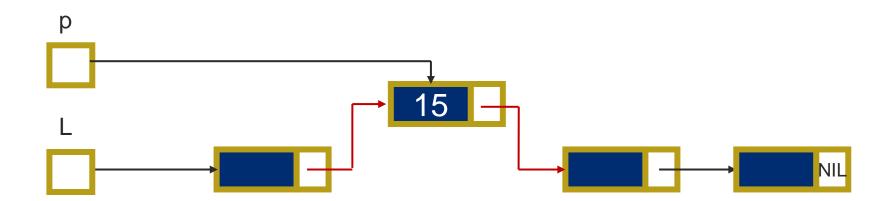
- Új listaelem létrehozás és beállítása
 - Deklarálás p változó, Node típussal
 - Létrehozás new(p)
 - Értékének megadása

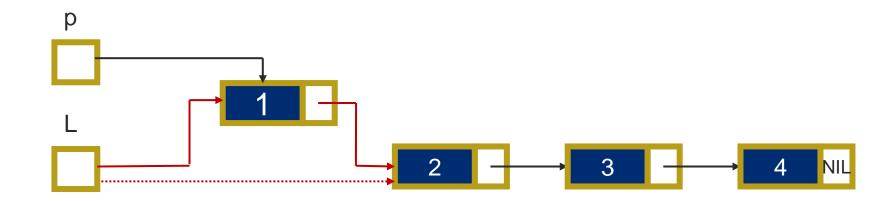
- Új listaelem létrehozás és beállítása
 - Deklarálás p változó, Node típussal
 - Létrehozás new(p)
 - Értékének megadása
 - Új elem befűzése a láncolatba

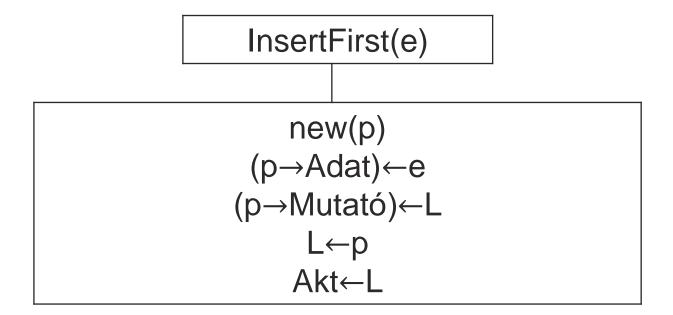
- Új listaelem létrehozás és beállítása
 - Deklarálás p változó, Node típussal
 - Létrehozás new(p)
 - Értékének megadása
 - Új elem befűzése a láncolatba

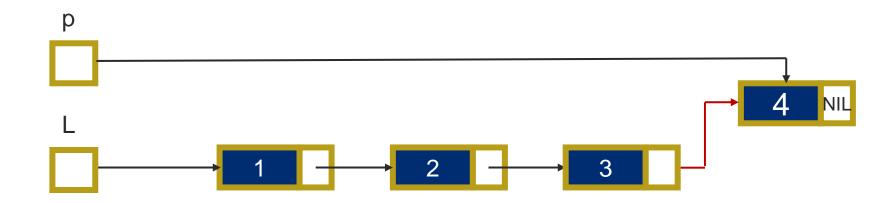
- Beszúrás első elemként
 - Üres és nem üres listára is működik
 - Az Akt mutatót (aktuális elem) az újonnan beszúrtra állítja, ami az első

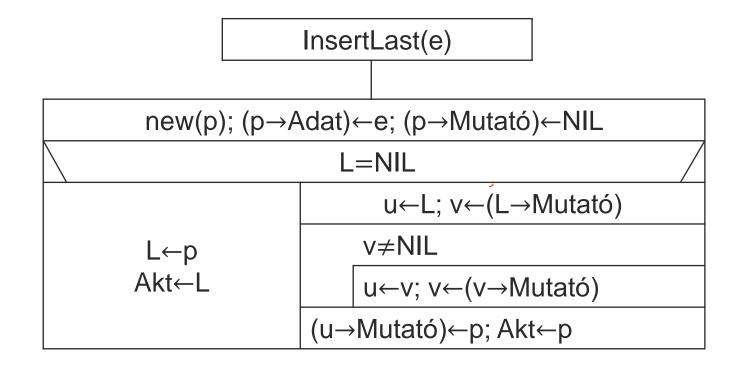
- "e" adatelem beszúrása első elemként
 - Üres és nem üres listára is működik
 - Az Akt mutatót (aktuális elem) az újonnan beszúrtra állítja, ami az első

- Beszúrás utolsó elemként
 - Üres és nem üres listára is működik
 - Az Akt mutatót (aktuális elem) az újonnan beszúrtra állítja, ami az utolsó

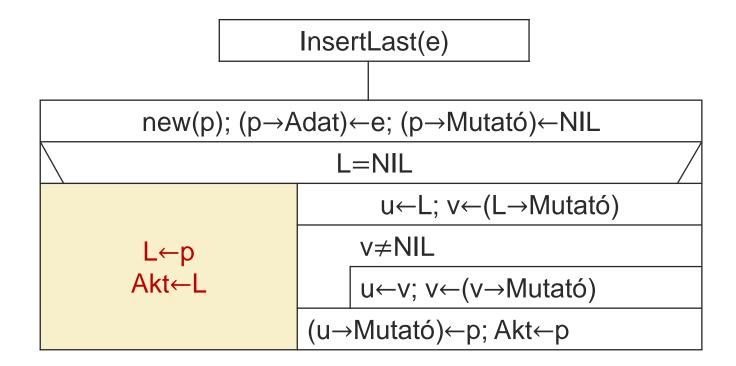

- "e" adatelem beszúrása utolsó elemként
 - Üres és nem üres listára is működik
 - Az Akt mutatót (aktuális elem) az újonnan beszúrtra állítja, ami az utolsó

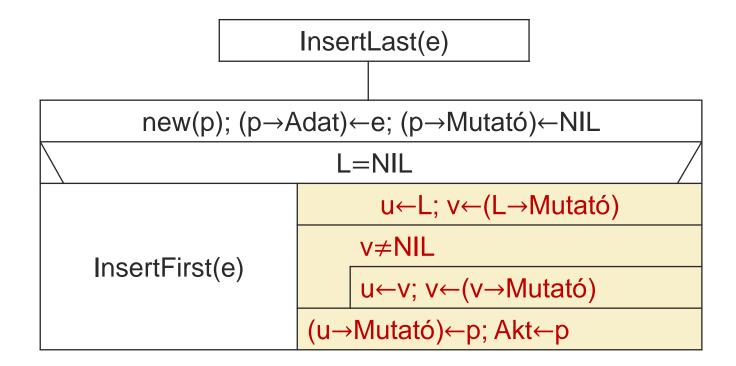

30

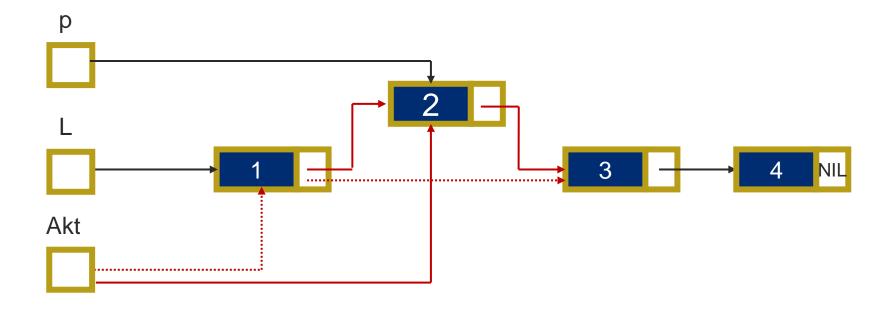
- Ha a lista üres
 - Ami egyezik az InsertFirst(e) algoritmusával
 - Azonban itt nem lehet behelyettesíteni, mert az új csomópont már létrejött előbb

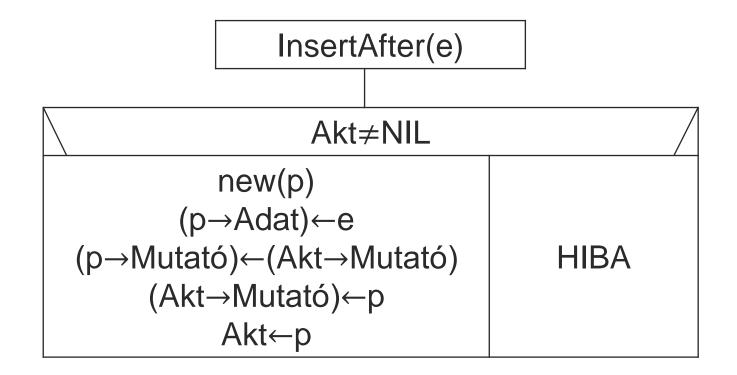
- Ha a lista nem üres
 - Meg kell keresni az eredeti lista utolsó elemét
 - Amögé kell beszúrni az új elemet

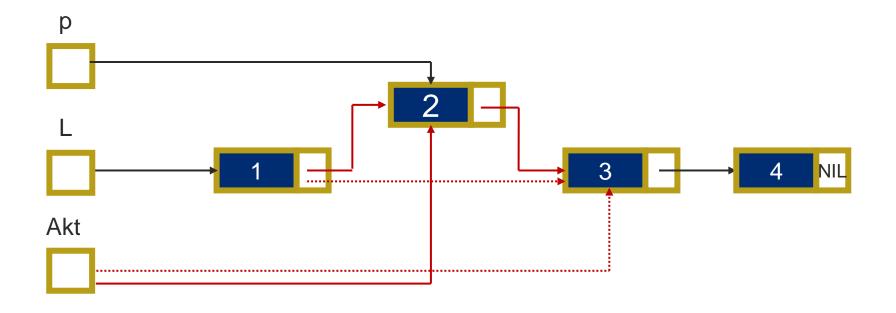
Beszúrás az aktuális elem után

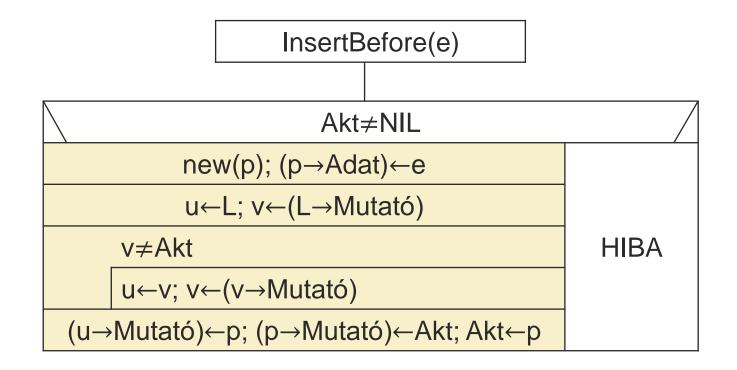
- Beszúrás az aktuális elem után
 - Ha nincsen aktuális elem, az hiba
 - Az újonnan beszúrt lesz az aktuális elem

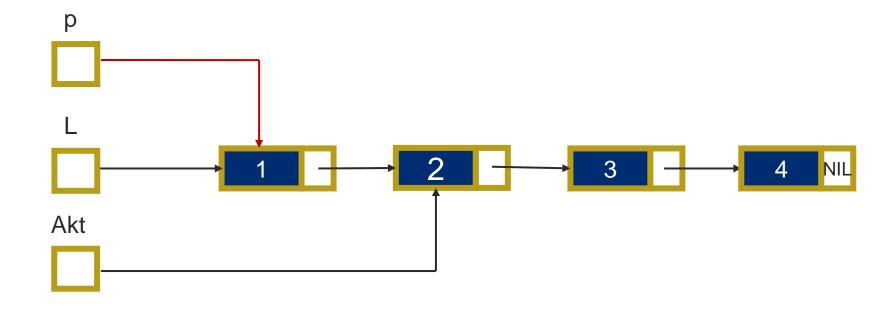
Beszúrás az aktuális elem elé

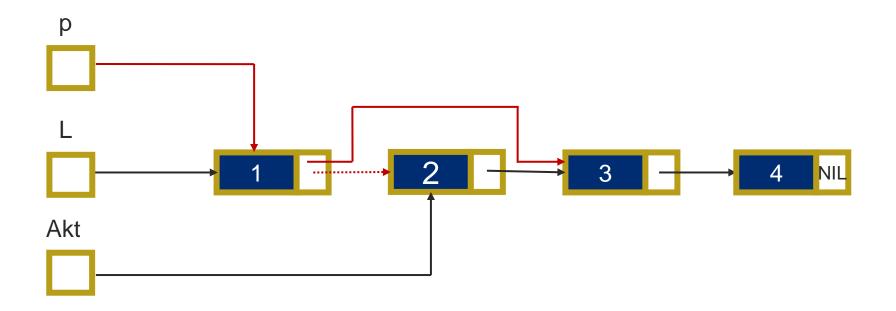
- Beszúrás az aktuális elem elé
 - Ha nincsen aktuális elem, az hiba
 - Az újonnan beszúrt lesz az aktuális elem

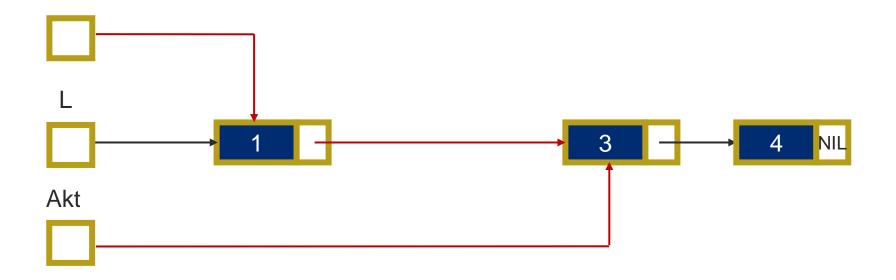
- Aktuális elem törlése
 - Törlendő elem megelőzőjének megkeresése
 - Láncolás megváltoztatása (átláncolás)

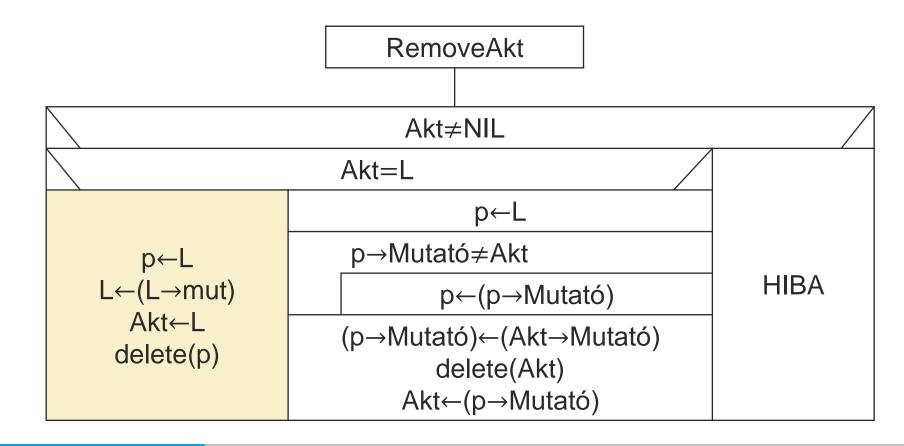
- Aktuális elem törlése
 - Törlendő elem megelőzőjének megkeresése
 - Láncolás megváltoztatása (átláncolás)

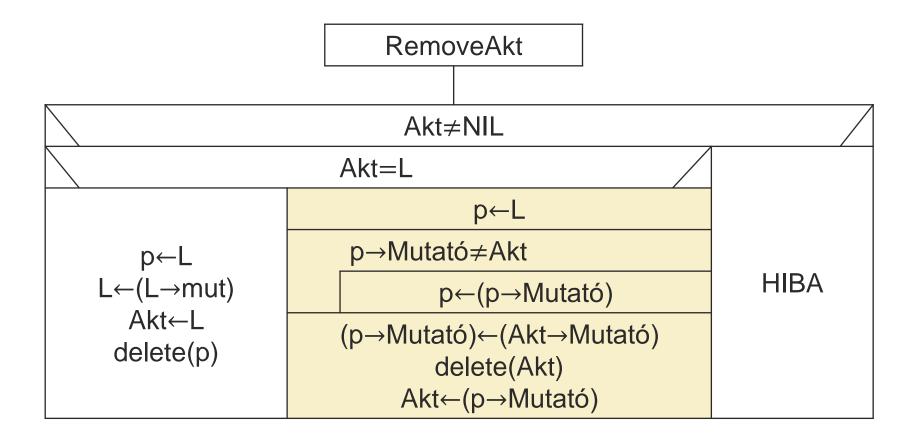
- Aktuális elem törlése
 - Törlendő elem megelőzőjének megkeresése
 - Láncolás megváltoztatása (átláncolás)
 - Memóriából eltávolítás (törlés)
 - Akt beállítása

- Aktuális elem törlése
 - Ha az aktuális az első

- Aktuális elem törlése
 - Ha az aktuális nem az első

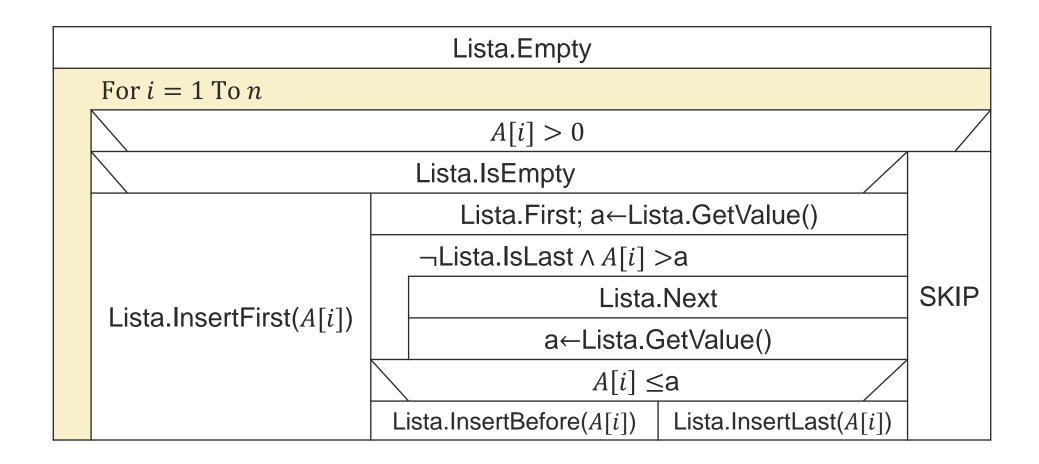

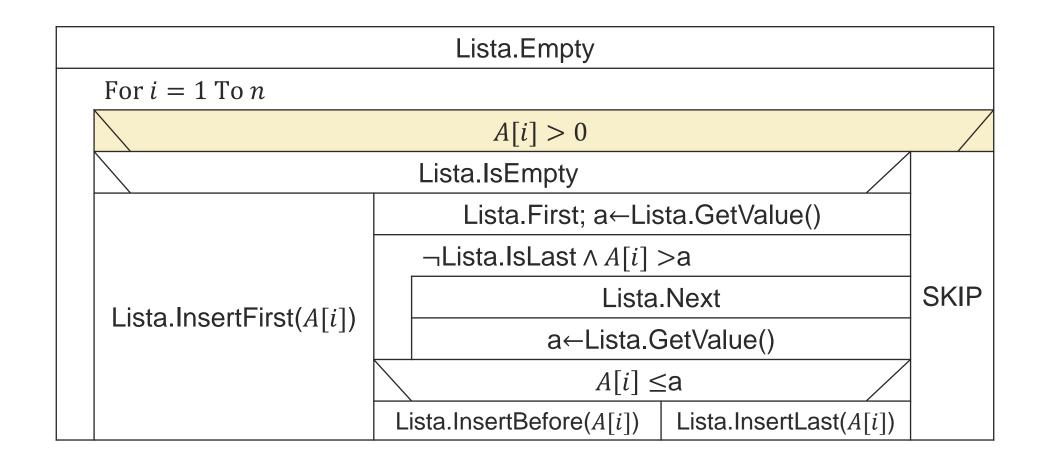
Egyszerű lista – Műveletek

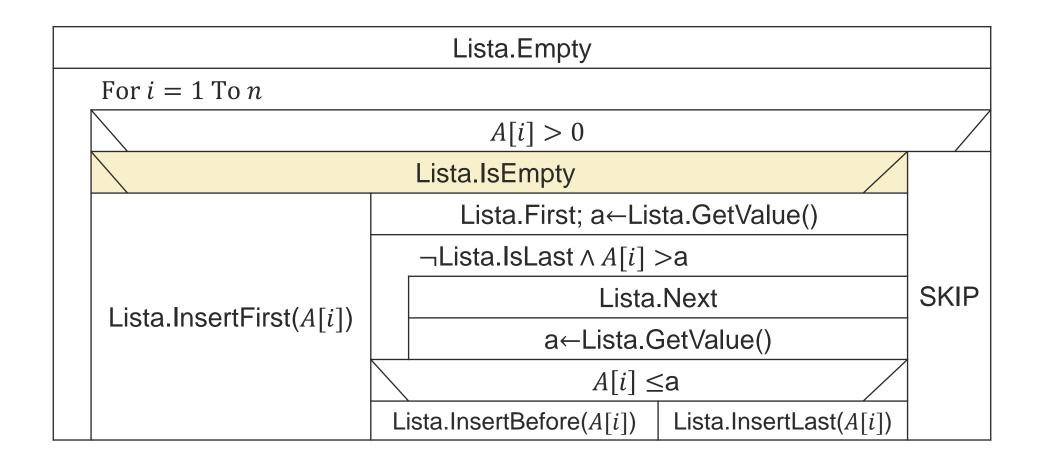
- Megjegyzések lehetőségek
 - Az Akt nem változik a módosítás során
 - További műveletekre példa
 - Teljes lista törlése
 - Listák összefűzése,
 - Elemszám lekérdezése
 - Ebben az implementációban nem hatékony a megvalósítás
 - Last, Remove, InsertBefore, InsertLast
 - Hatékonnyá tehető
 - Kétirányú láncolással

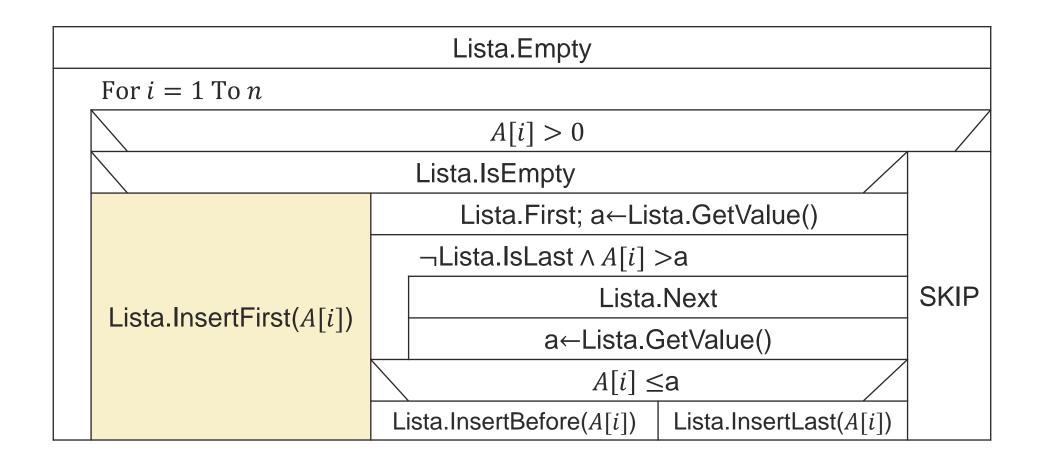
Példa

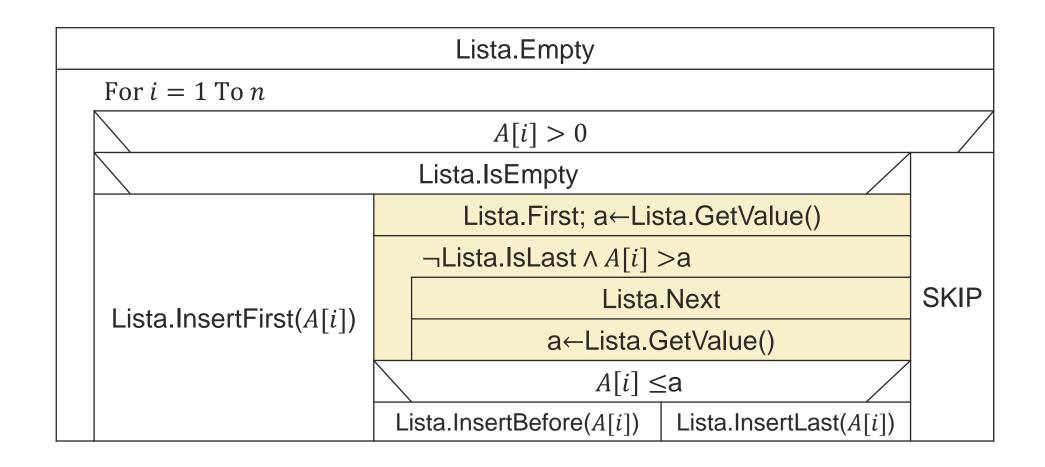
- Elemek sorbarendezése lista használatával
 - Adott az A[1..n] egészeket tartalmazó tömb
 - Helyezzük el a pozitív elemeit rendezett módon egy listába

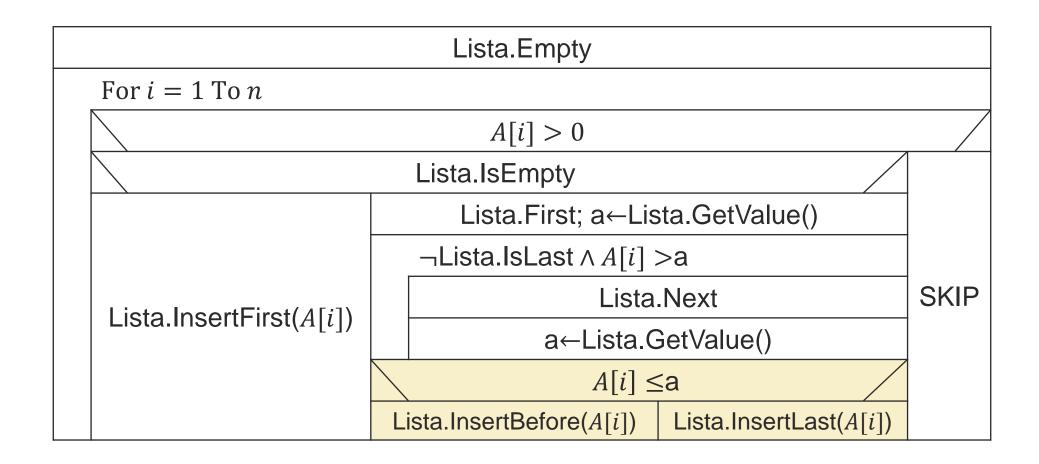

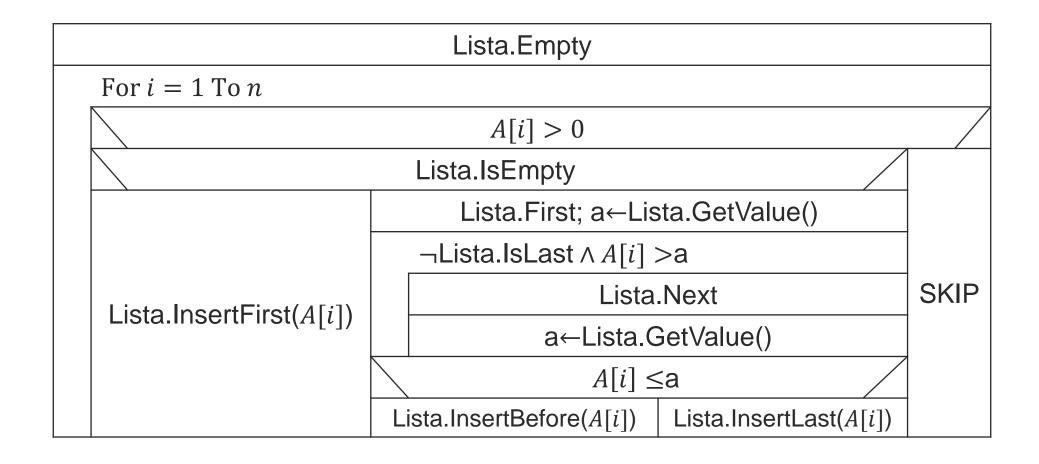

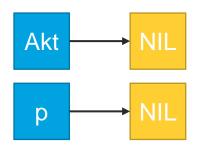

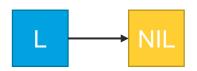

Hierarchikus adatszerkezetek

Következő téma De előtte még egy animáció az egyszeresen láncolt listához

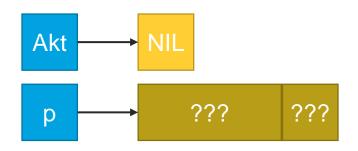
- Vegyük észre, hogy a beszúrás algoritmusa üres és nem üres listára is azonos
- L jelenti a lista első elemére a mutatót
- Az iniciális állapotban a lista üres

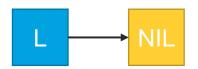

new(p)	
(p→Adat)←e	
(p→Mutató)←L	
L←p	
Akt←L	

- Vegyük észre, hogy a beszúrás algoritmusa üres és nem üres listára is azonos
- L jelenti a lista első elemére a mutatót
- Az iniciális állapotban a lista üres

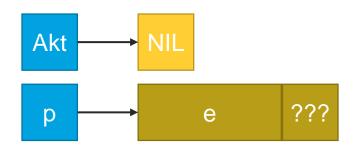

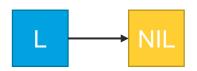

new(p)
(p→Adat)←e
(p→Mutató)←L
L←p
Akt←L

Elem beszúrása az első helyre

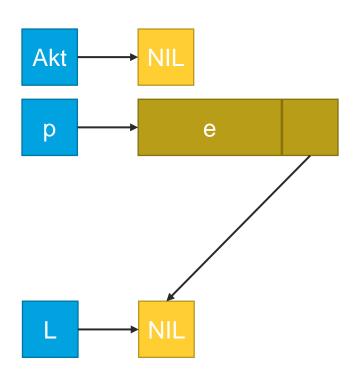
- Vegyük észre, hogy a beszúrás algoritmusa üres és nem üres listára is azonos
- L jelenti a lista első elemére a mutatót
- Az iniciális állapotban a lista üres

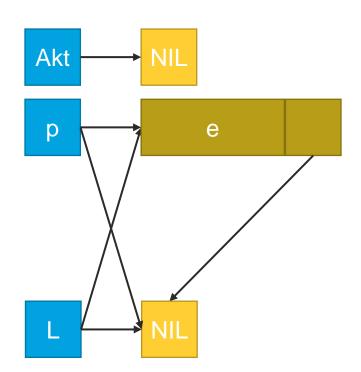
new(p)
(p→Adat)←e
(p→Mutató)←L
L←p
Akt←L

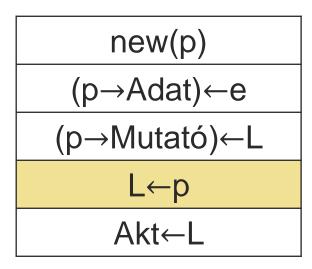
- Vegyük észre, hogy a beszúrás algoritmusa üres és nem üres listára is azonos
- L jelenti a lista első elemére a mutatót
- Az iniciális állapotban a lista üres

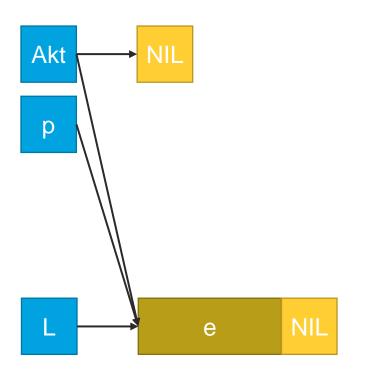
new(p)
(p→Adat)←e
(p→Mutató)←L
L←p
Akt←L

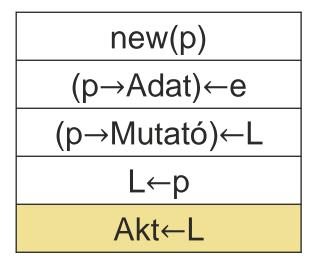
- Vegyük észre, hogy a beszúrás algoritmusa üres és nem üres listára is azonos
- L jelenti a lista első elemére a mutatót
- Az iniciális állapotban a lista üres

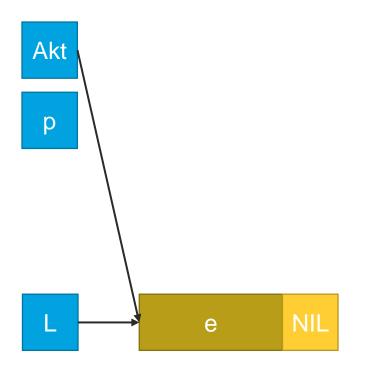

- Vegyük észre, hogy a beszúrás algoritmusa üres és nem üres listára is azonos
- L jelenti a lista első elemére a mutatót
- Az iniciális állapotban a lista üres

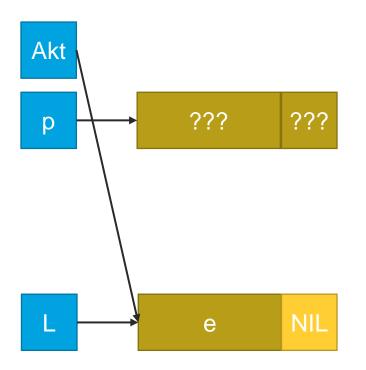

- Vegyük észre, hogy a beszúrás algoritmusa üres és nem üres listára is azonos
- Szúrjunk be még egy elemet, az első helyre

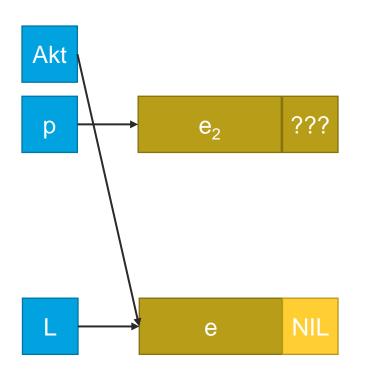
new(p)
(p→Adat)←e
(p→Mutató)←L
L←p
Akt←L

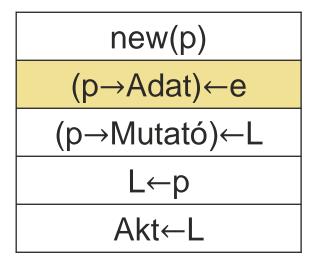
- Vegyük észre, hogy a beszúrás algoritmusa üres és nem üres listára is azonos
- Szúrjunk be még egy elemet, az első helyre

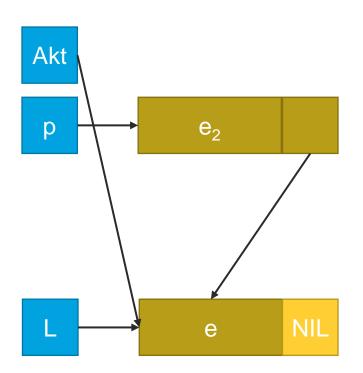
new(p)
(p→Adat)←e
(p→Mutató)←L
L←p
Akt←L

- Vegyük észre, hogy a beszúrás algoritmusa üres és nem üres listára is azonos
- Szúrjunk be még egy elemet, az első helyre

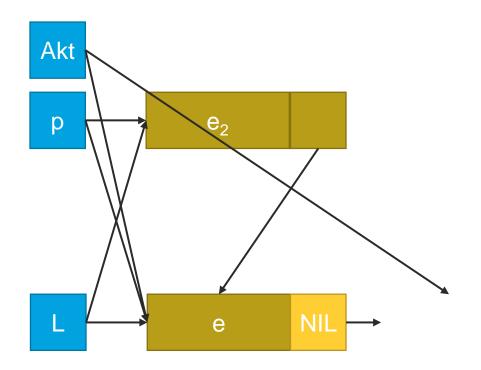
- Vegyük észre, hogy a beszúrás algoritmusa üres és nem üres listára is azonos
- Szúrjunk be még egy elemet, az első helyre

new(p)
(p→Adat)←e
(p→Mutató)←L
L←p
Akt←L

Elem beszúrása az első helyre

- Vegyük észre, hogy a beszúrás algoritmusa üres és nem üres listára is azonos
- Szúrjunk be még egy elemet, az első helyre

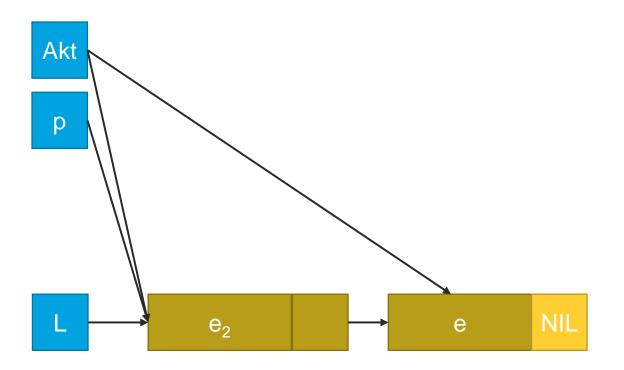

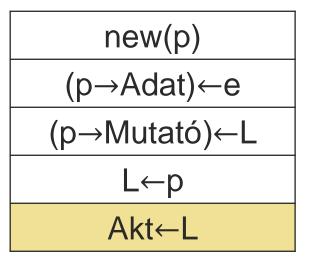
new(p)
(p→Adat)←e
(p→Mutató)←L

L←p

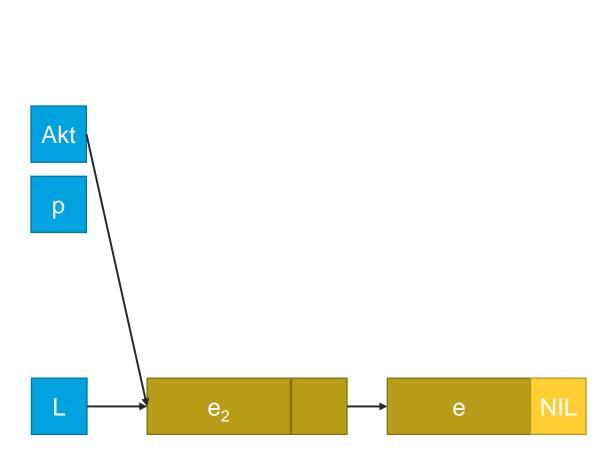
Akt←L

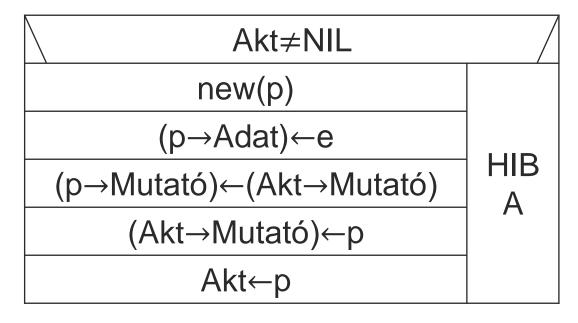
- Vegyük észre, hogy a beszúrás algoritmusa üres és nem üres listára is azonos
- Szúrjunk be még egy elemet, az első helyre

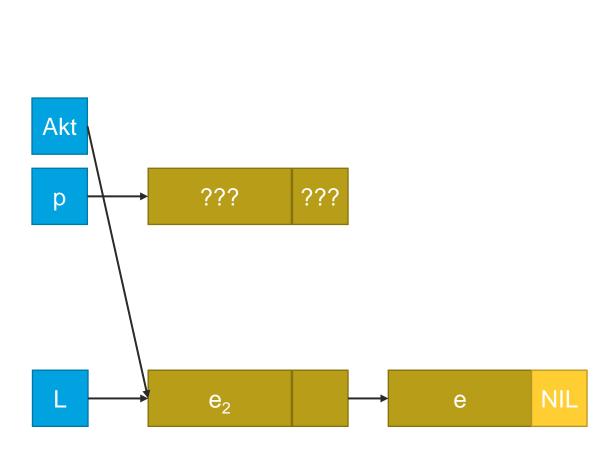

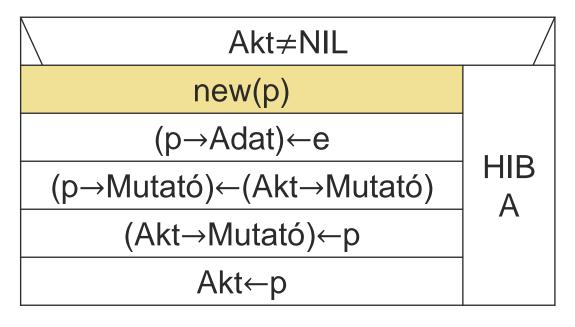
Elem beszúrása az aktuális után

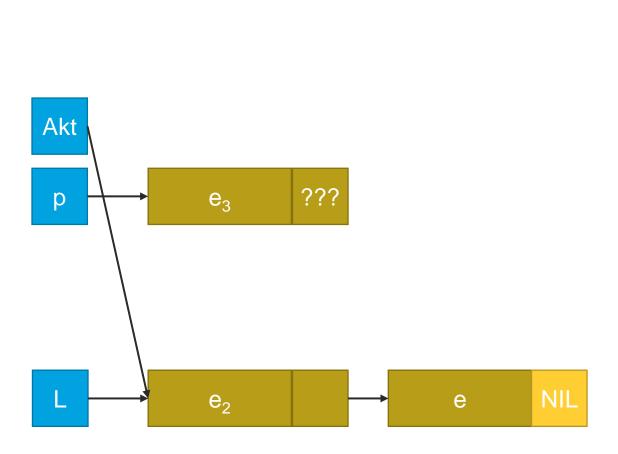

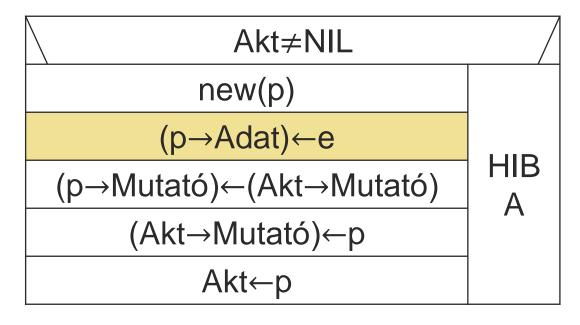
Elem beszúrása az aktuális után

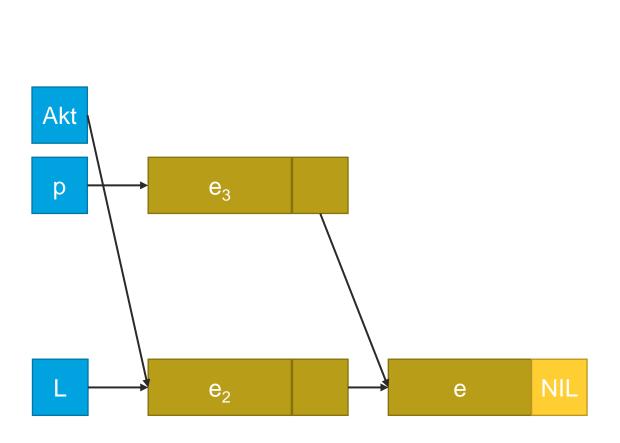

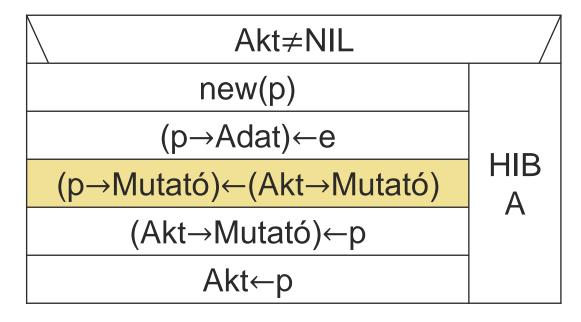
Elem beszúrása az aktuális után

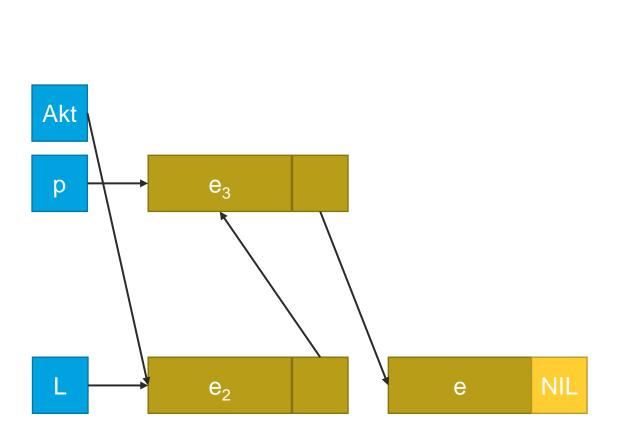

Elem beszúrása az aktuális után

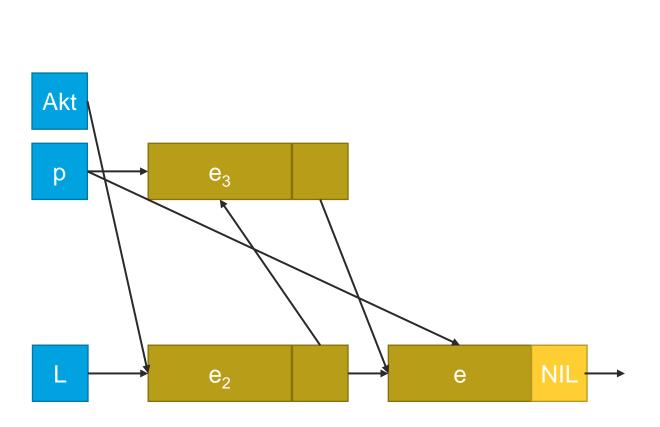

Elem beszúrása az aktuális után

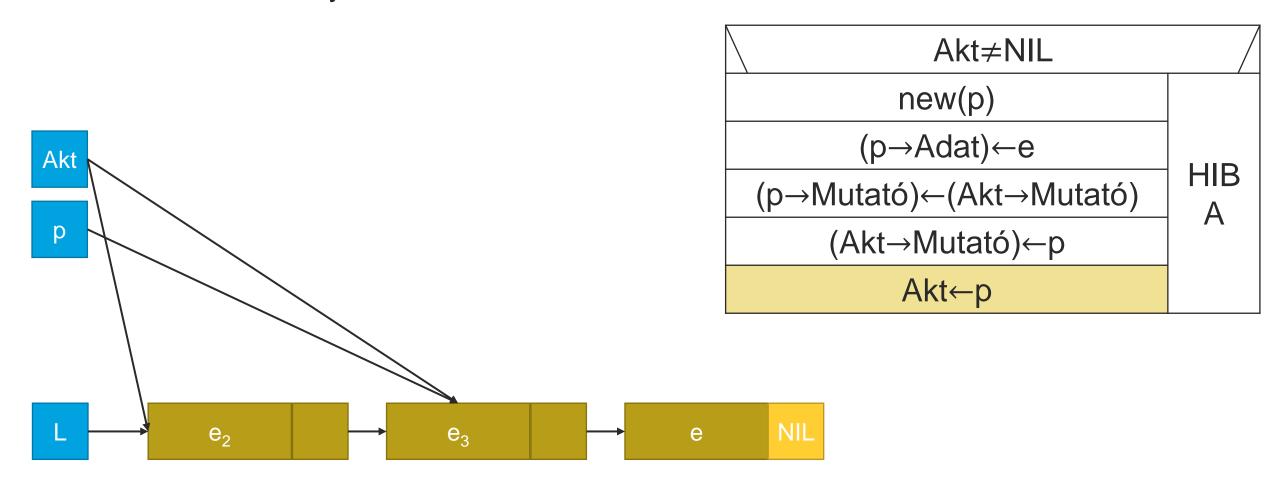
Akt≠NIL	
new(p)	
(p→Adat)←e	
(p→Mutató)←(Akt→Mutató)	HIB _A
(Akt→Mutató)←p	
Akt←p	

Elem beszúrása az aktuális után

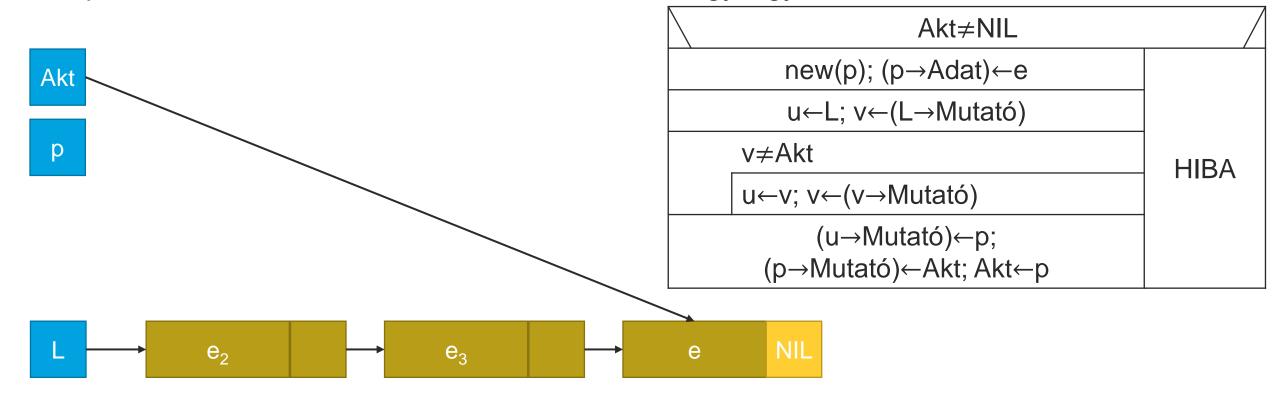
Akt≠NIL	
new(p)	
(p→Adat)←e	
(p→Mutató)←(Akt→Mutató)	HIB A
(Akt→Mutató)←p	
Akt←p	

Elem beszúrása az aktuális után

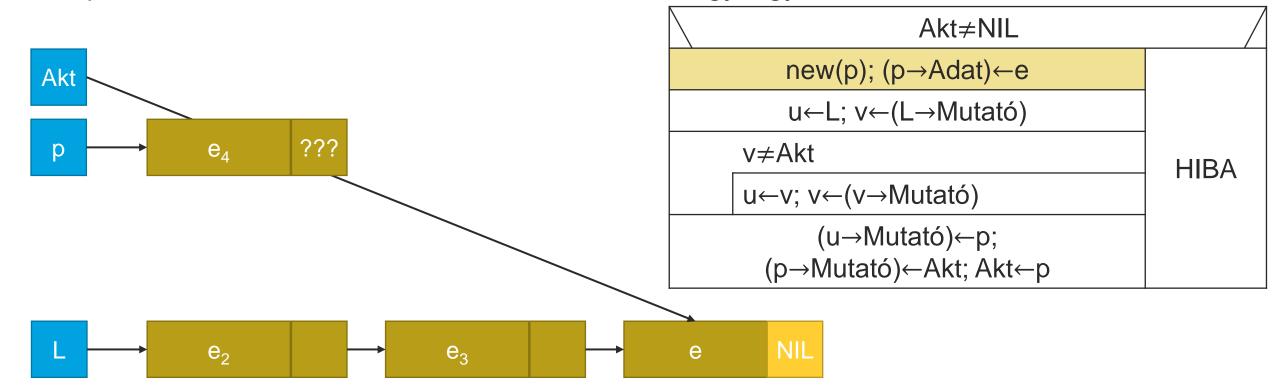
Elem beszúrása az aktuális elé

- Ha az Akt nem érvényes, akkor nem történik semmi
- A nehézséget az jelenti, hogy a megelőző elemet meg kell találni először
- A példában az Akt most az utolsó elemre mutat, hogy legyen előtte két elem is

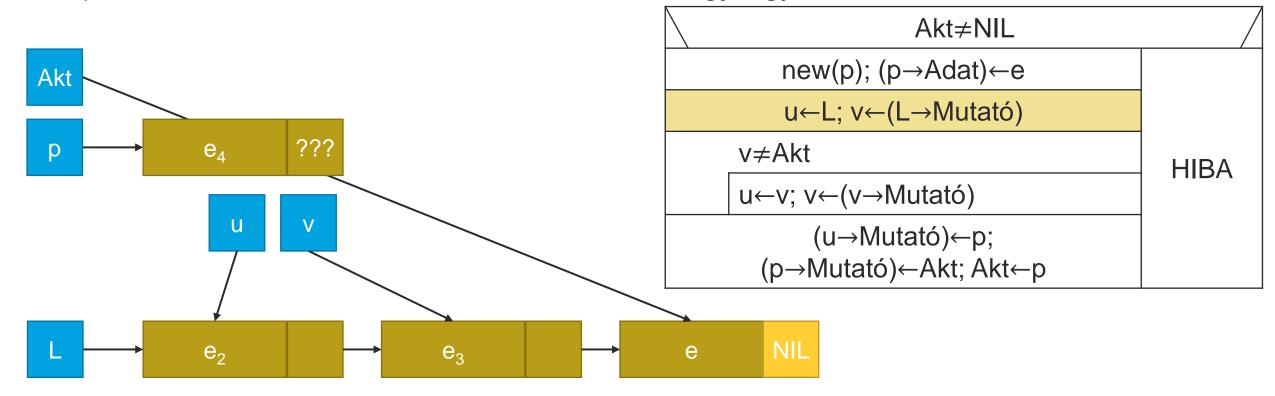

Elem beszúrása az aktuális elé

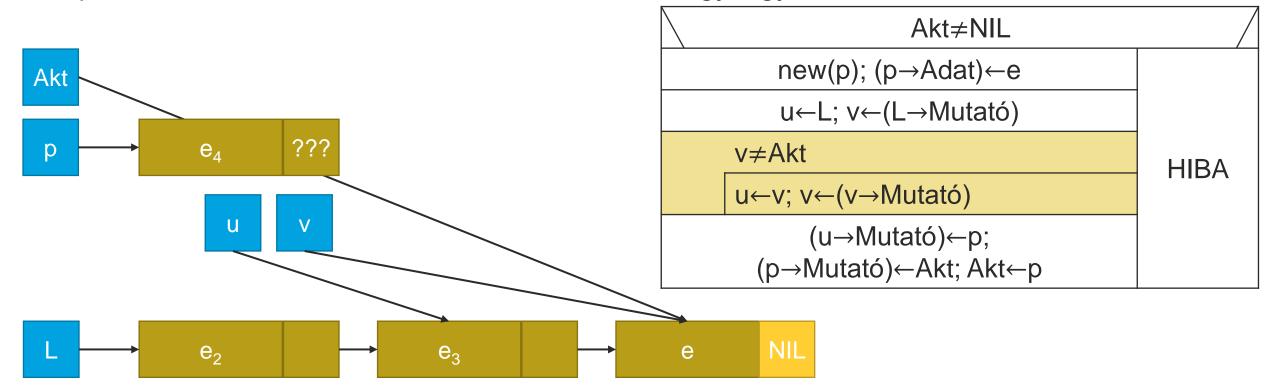
- Ha az Akt nem érvényes, akkor nem történik semmi
- A nehézséget az jelenti, hogy a megelőző elemet meg kell találni először
- A példában az Akt most az utolsó elemre mutat, hogy legyen előtte két elem is

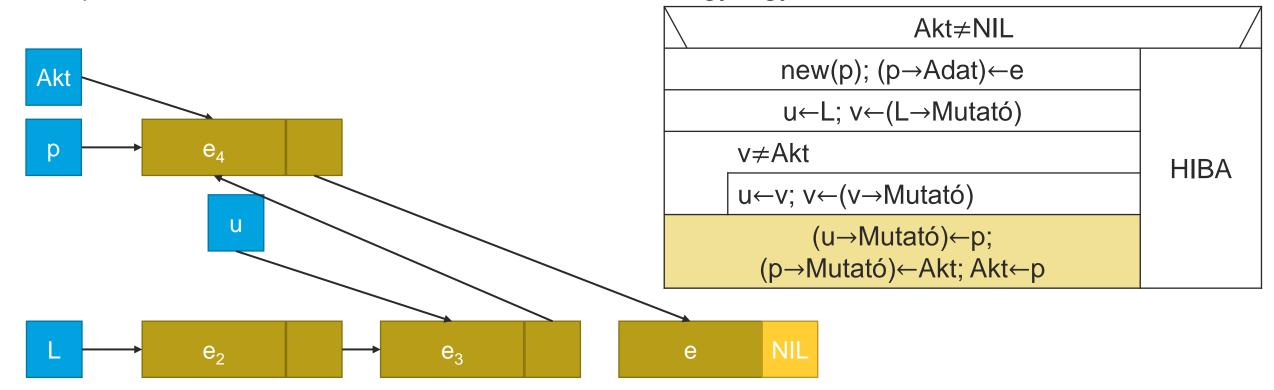
- Ha az Akt nem érvényes, akkor nem történik semmi
- A nehézséget az jelenti, hogy a megelőző elemet meg kell találni először
- A példában az Akt most az utolsó elemre mutat, hogy legyen előtte két elem is

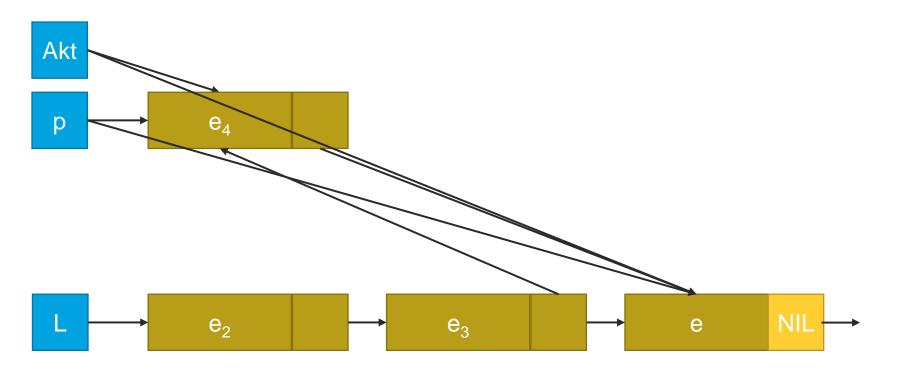
- Ha az Akt nem érvényes, akkor nem történik semmi
- A nehézséget az jelenti, hogy a megelőző elemet meg kell találni először
- A példában az Akt most az utolsó elemre mutat, hogy legyen előtte két elem is

- Ha az Akt nem érvényes, akkor nem történik semmi
- A nehézséget az jelenti, hogy a megelőző elemet meg kell találni először
- A példában az Akt most az utolsó elemre mutat, hogy legyen előtte két elem is

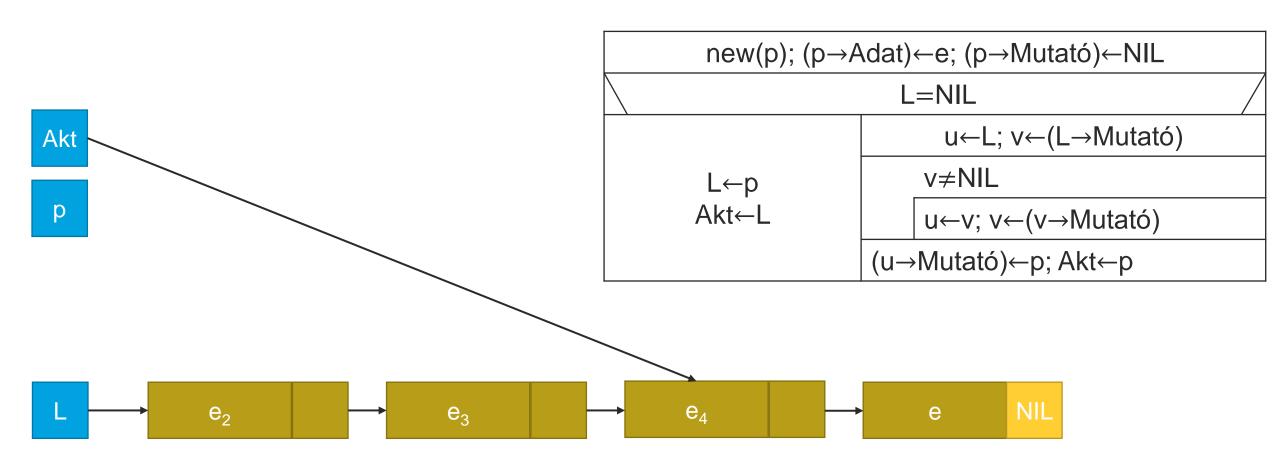

- Ha az Akt nem érvényes, akkor nem történik semmi
- A nehézséget az jelenti, hogy a megelőző elemet meg kell találni először
- A példában az Akt most az utolsó elemre mutat, hogy legyen előtte két elem is

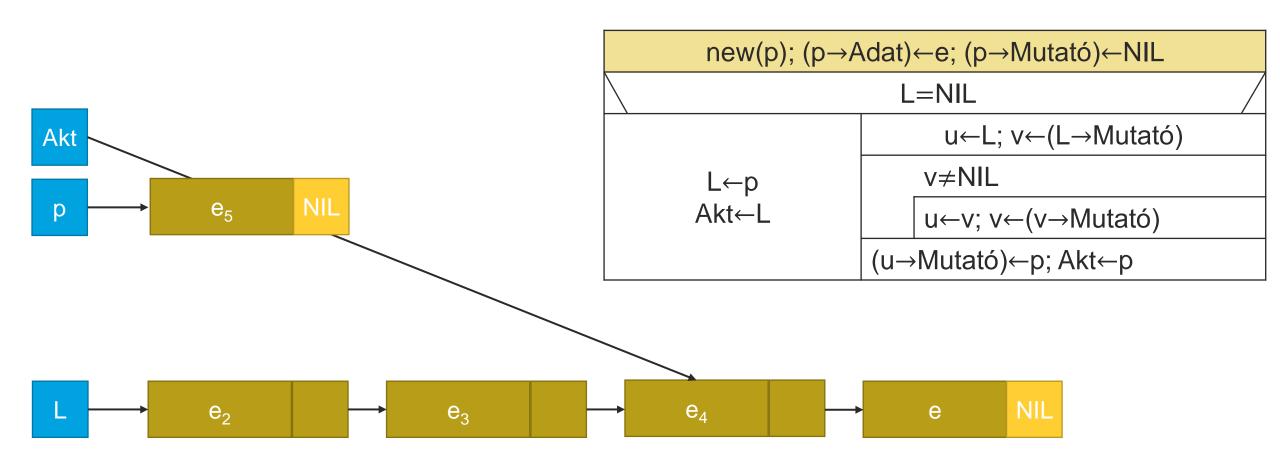
Elem beszúrása utolsónak

A nehézséget az jelenti, hogy az eddigi utolsó elemet meg kell találni

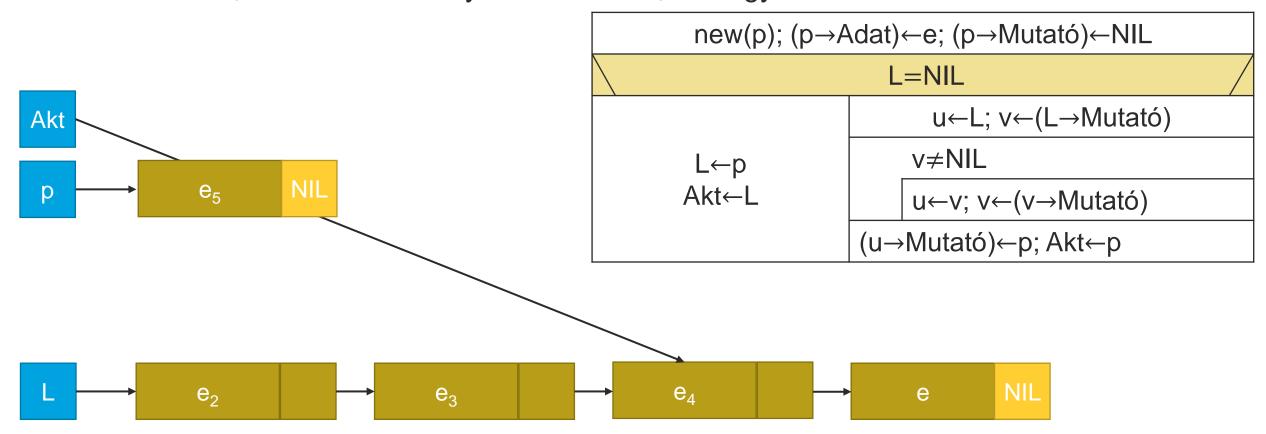

Elem beszúrása utolsónak

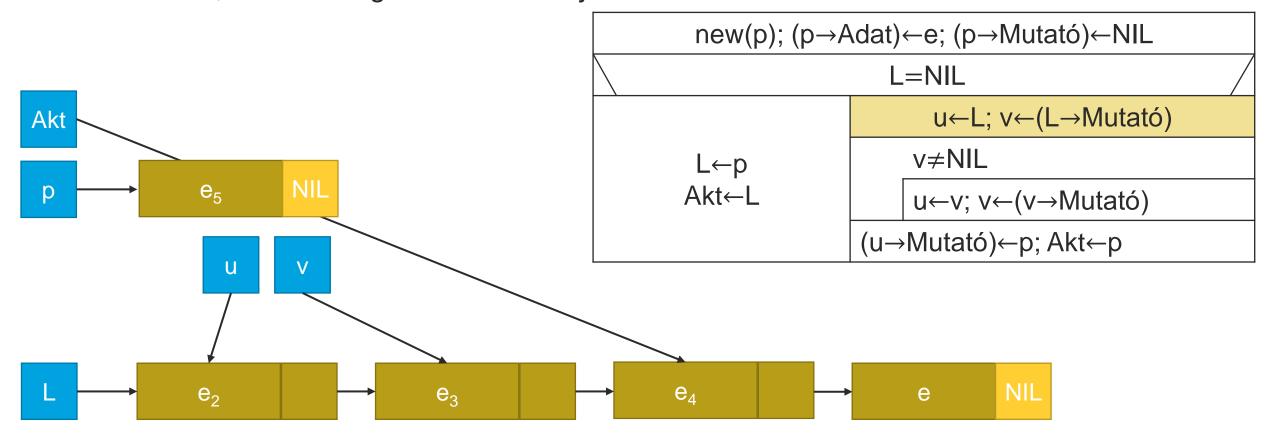
A nehézséget az jelenti, hogy az eddigi utolsó elemet meg kell találni

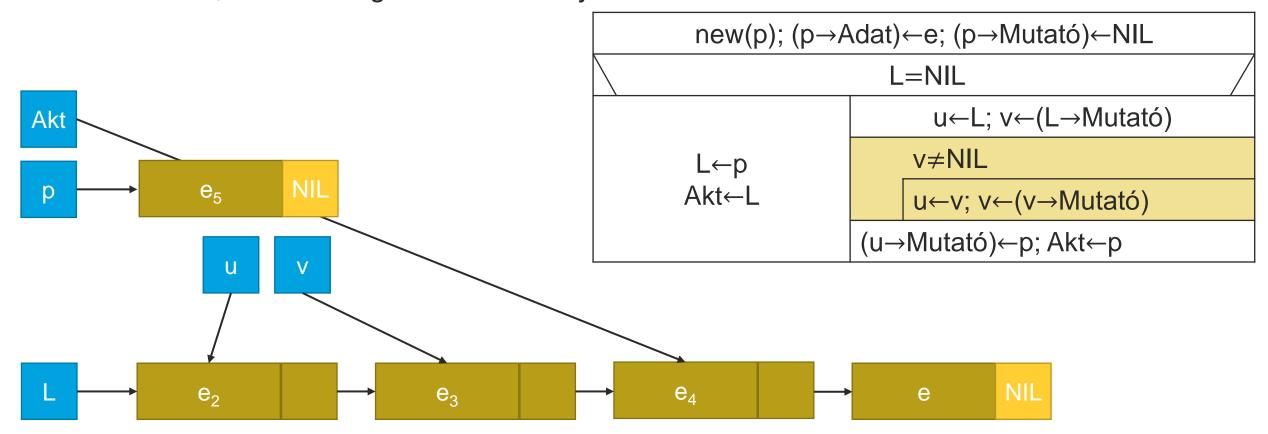
- A nehézséget az jelenti, hogy az eddigi utolsó elemet meg kell találni
- Ha üres a lista, akkor az első helyre kell betenni, ami egyszerű

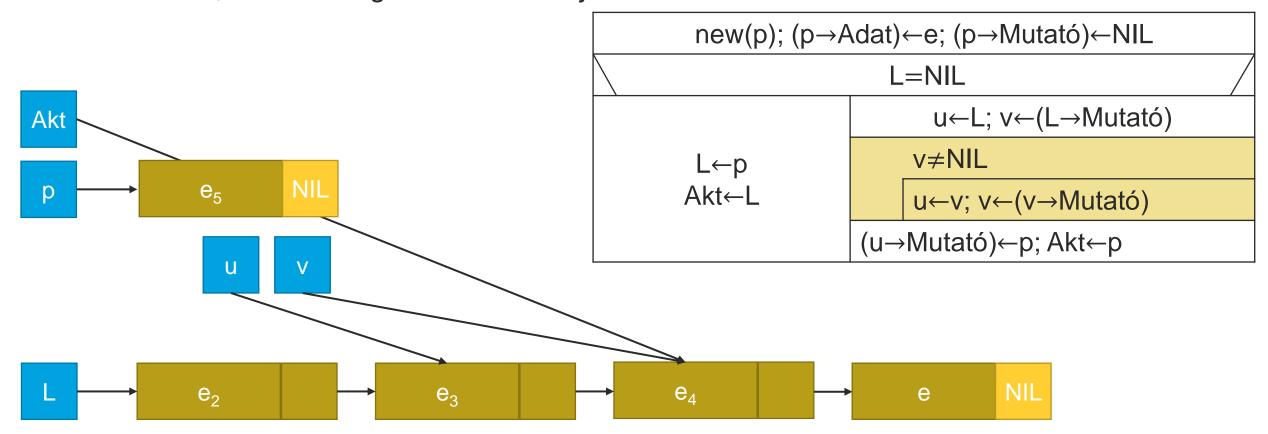
- A nehézséget az jelenti, hogy az eddigi utolsó elemet meg kell találni
- Ha nem üres, akkor az algoritmus szerint járunk el

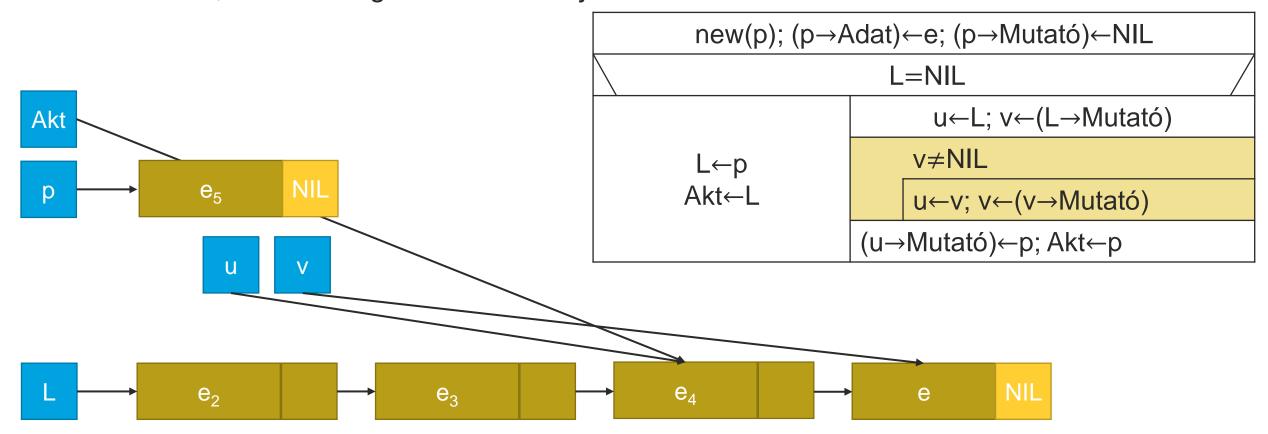
- A nehézséget az jelenti, hogy az eddigi utolsó elemet meg kell találni
- Ha nem üres, akkor az algoritmus szerint járunk el

- A nehézséget az jelenti, hogy az eddigi utolsó elemet meg kell találni
- Ha nem üres, akkor az algoritmus szerint járunk el

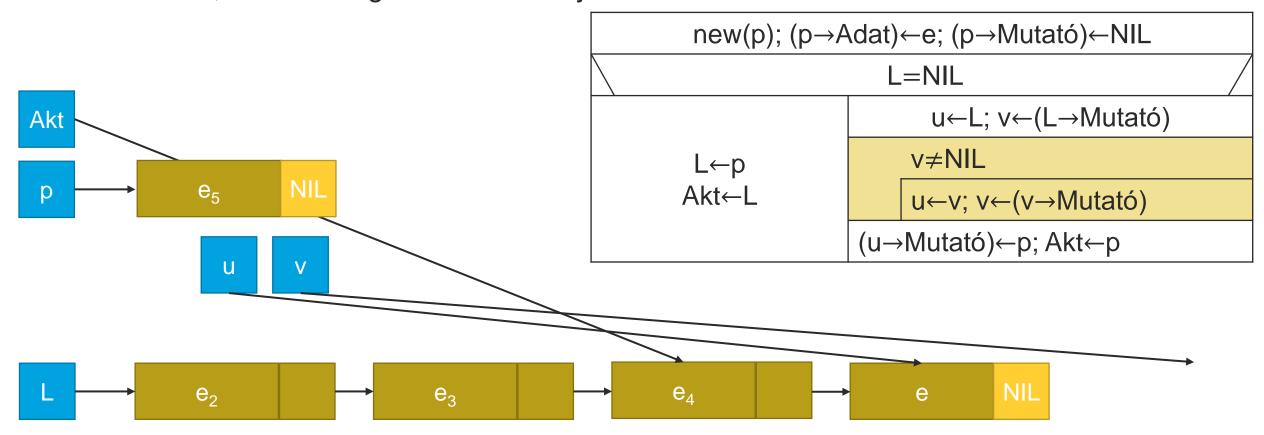

- A nehézséget az jelenti, hogy az eddigi utolsó elemet meg kell találni
- Ha nem üres, akkor az algoritmus szerint járunk el

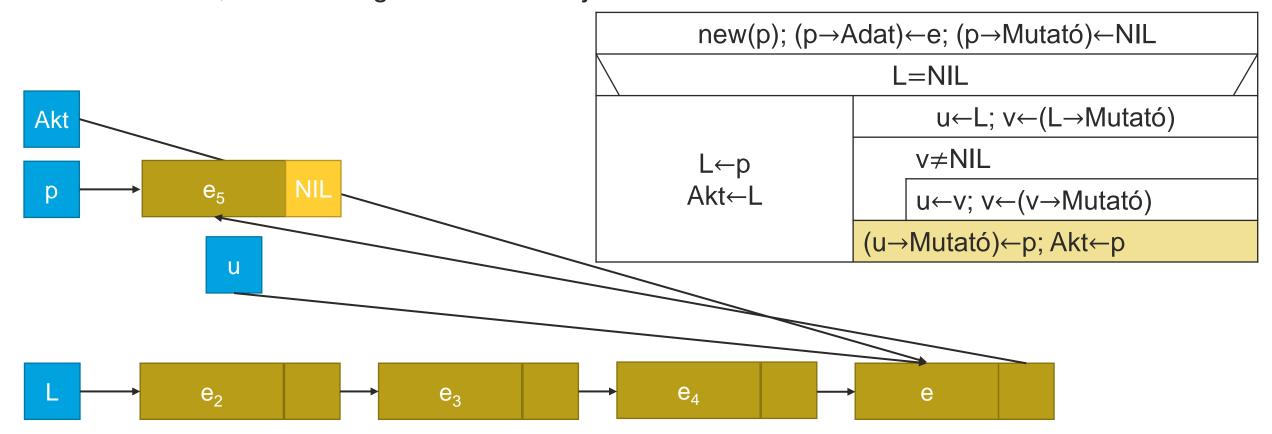
Elem beszúrása utolsónak

- A nehézséget az jelenti, hogy az eddigi utolsó elemet meg kell találni
- Ha nem üres, akkor az algoritmus szerint járunk el

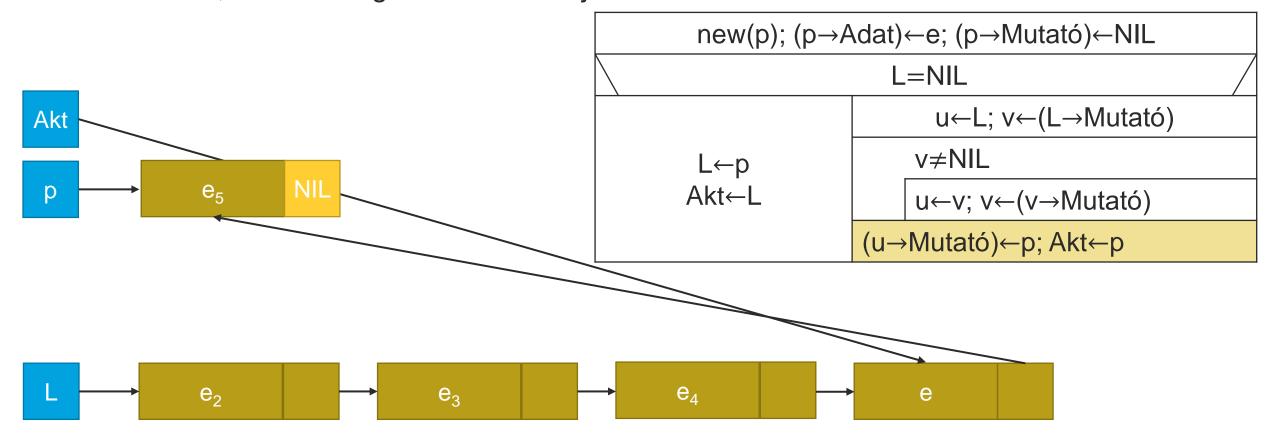

84

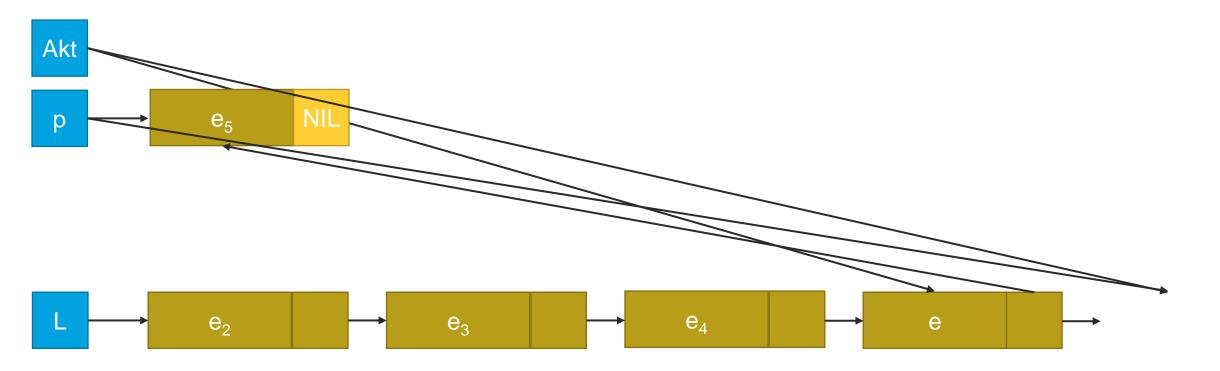
- A nehézséget az jelenti, hogy az eddigi utolsó elemet meg kell találni
- Ha nem üres, akkor az algoritmus szerint járunk el

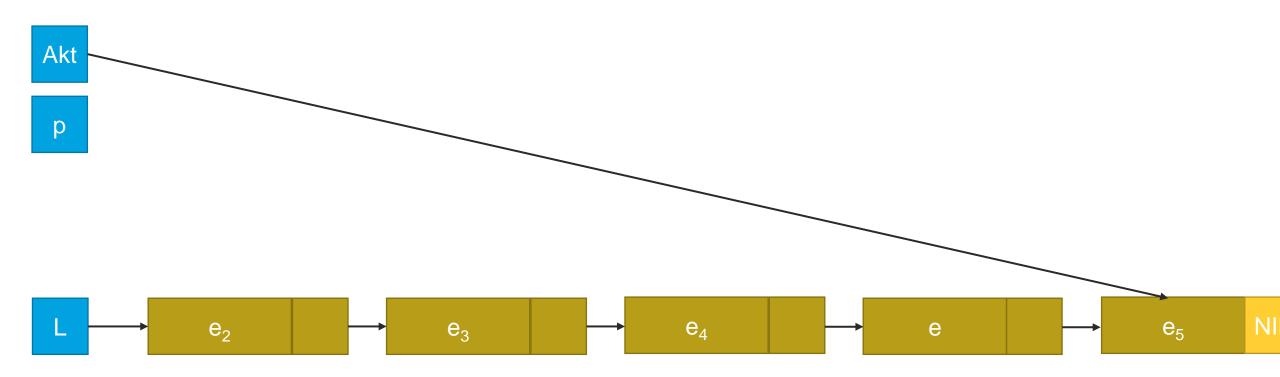
- A nehézséget az jelenti, hogy az eddigi utolsó elemet meg kell találni
- Ha nem üres, akkor az algoritmus szerint járunk el

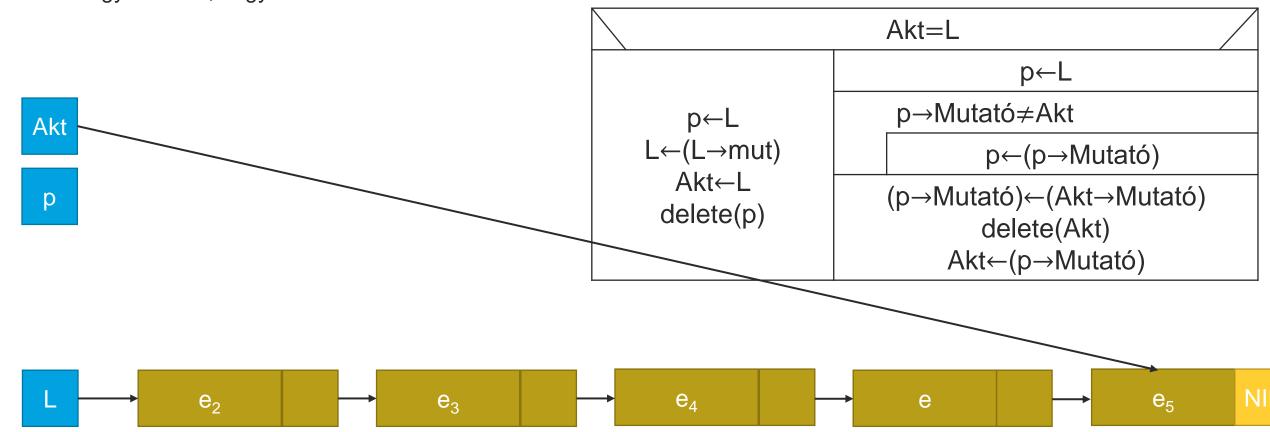
- A nehézséget az jelenti, hogy az eddigi utolsó elemet meg kell találni
- Ha nem üres, akkor az algoritmus szerint járunk el

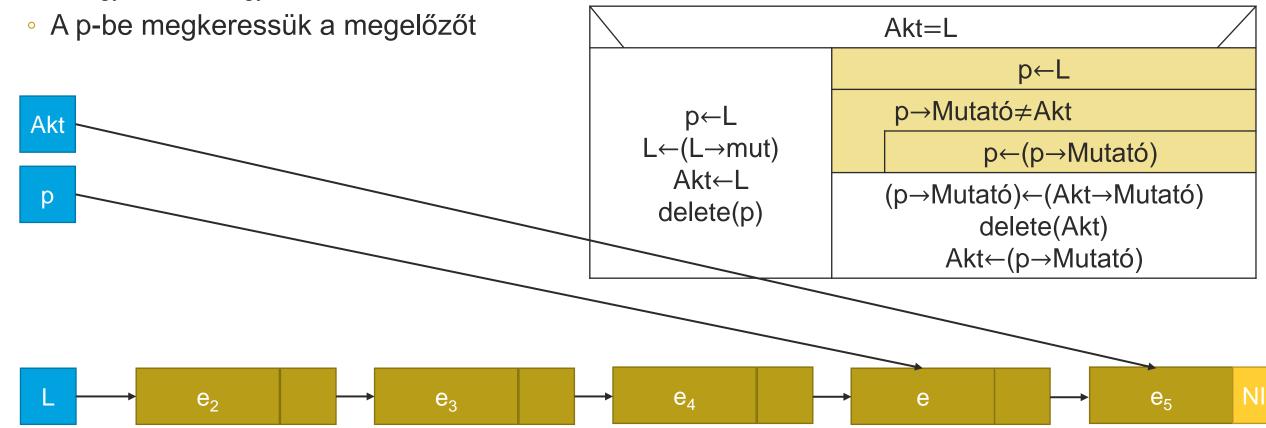
- A törlés után az elemet megelőző és az elemet követő elemet kötjük össze
 - Vegyük észre, hogy csak az első elem törlését kell külön kezelni!

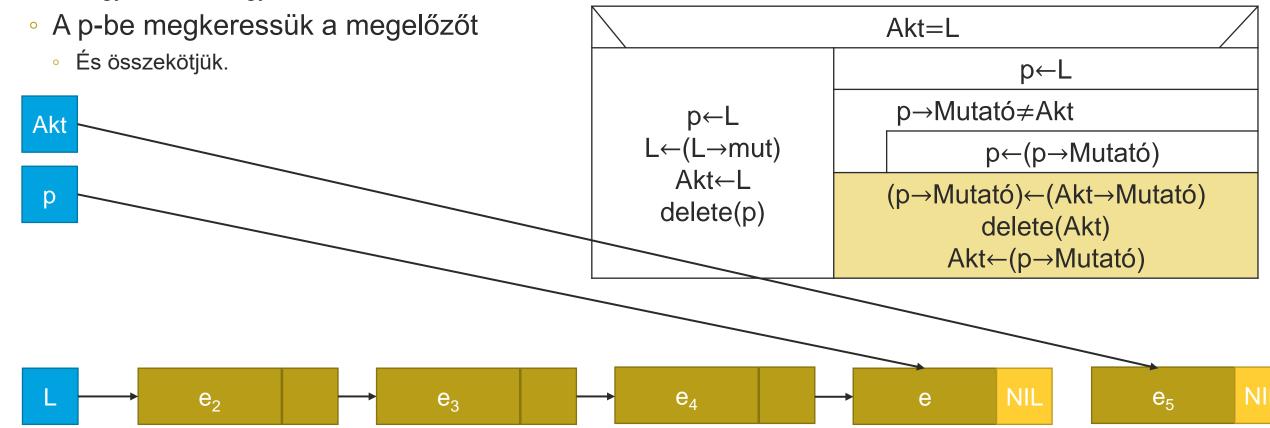
- A törlés után az elemet megelőző és az elemet követő elemet kötjük össze
 - Vegyük észre, hogy csak az első elem törlését kell külön kezelni!

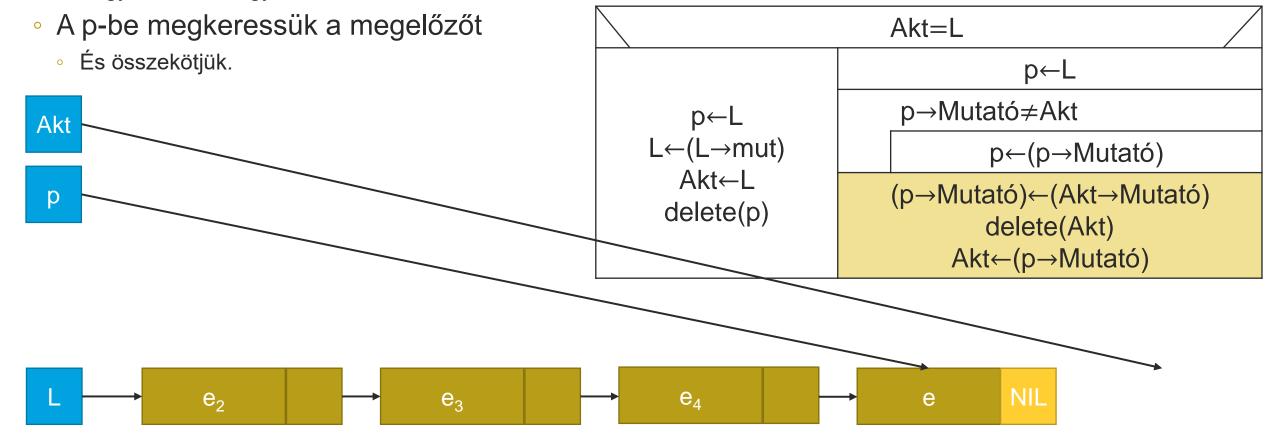
- A törlés után az elemet megelőző és az elemet követő elemet kötjük össze
 - Vegyük észre, hogy csak az első elem törlését kell külön kezelni!

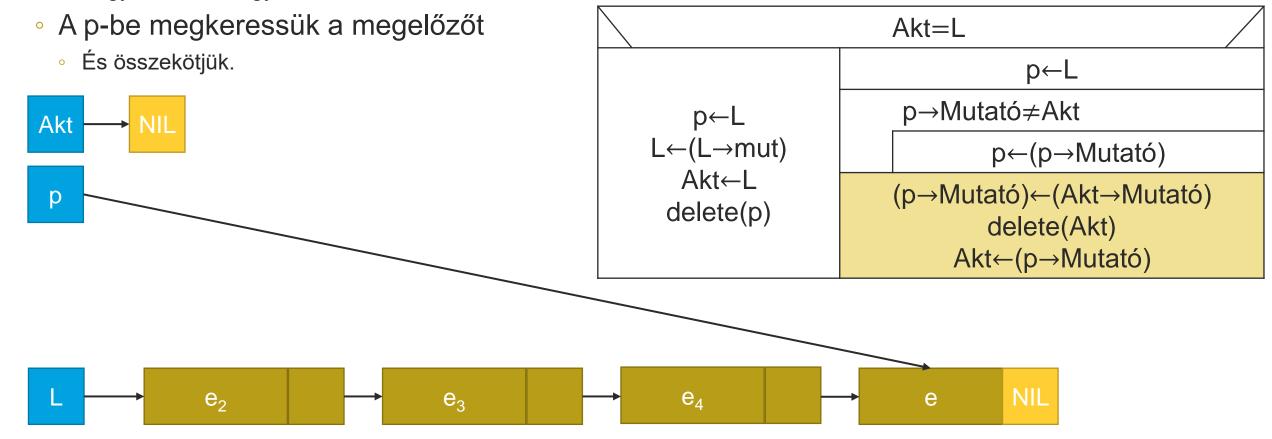
- A törlés után az elemet megelőző és az elemet követő elemet kötjük össze
 - Vegyük észre, hogy csak az első elem törlését kell külön kezelni!

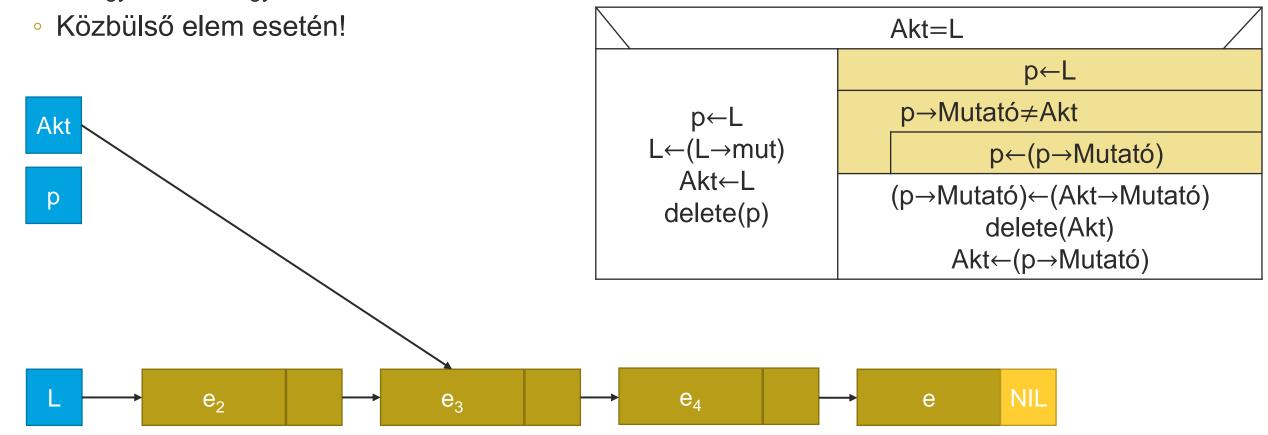
- A törlés után az elemet megelőző és az elemet követő elemet kötjük össze
 - Vegyük észre, hogy csak az első elem törlését kell külön kezelni!

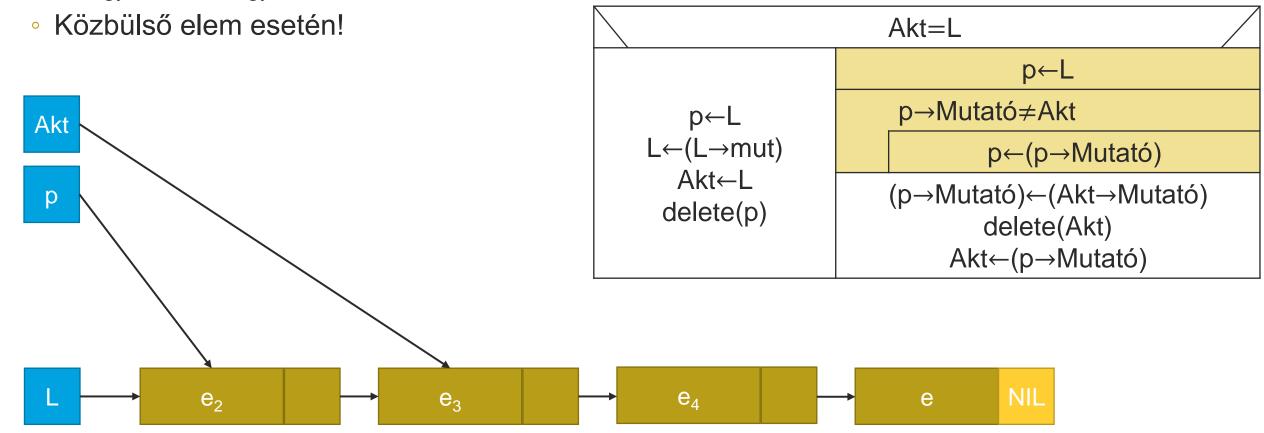
- A törlés után az elemet megelőző és az elemet követő elemet kötjük össze
 - Vegyük észre, hogy csak az első elem törlését kell külön kezelni!

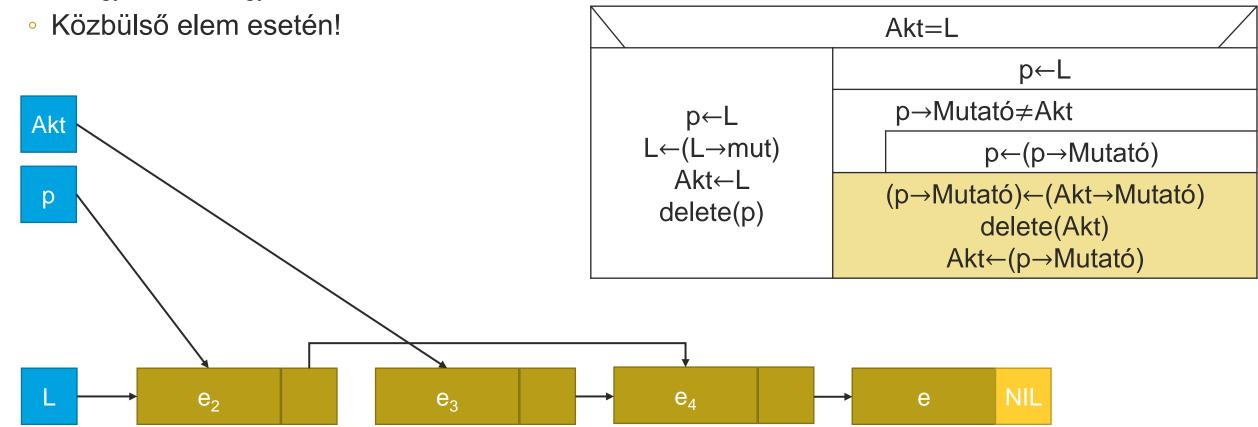
- A törlés után az elemet megelőző és az elemet követő elemet kötjük össze
 - Vegyük észre, hogy csak az első elem törlését kell külön kezelni!

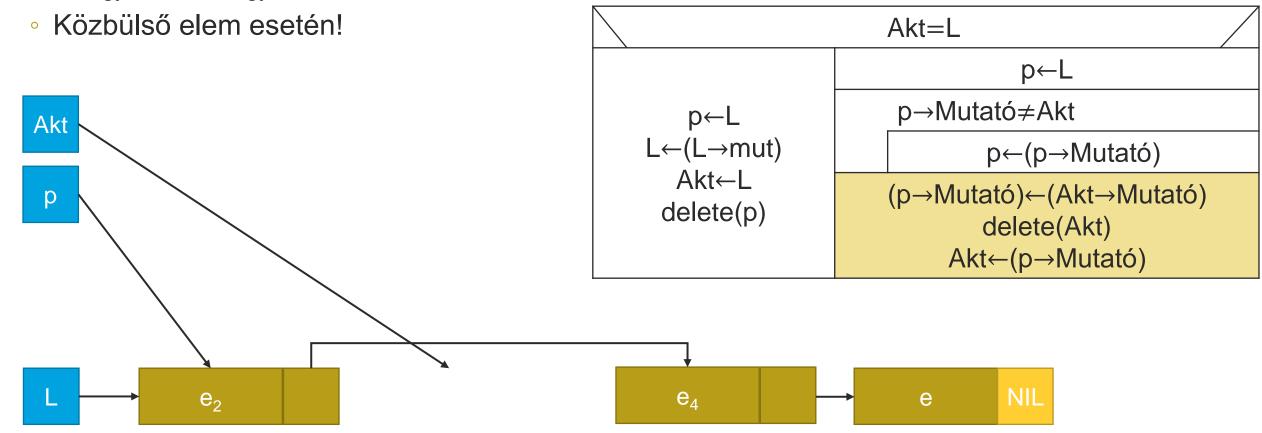
- A törlés után az elemet megelőző és az elemet követő elemet kötjük össze
 - Vegyük észre, hogy csak az első elem törlését kell külön kezelni!

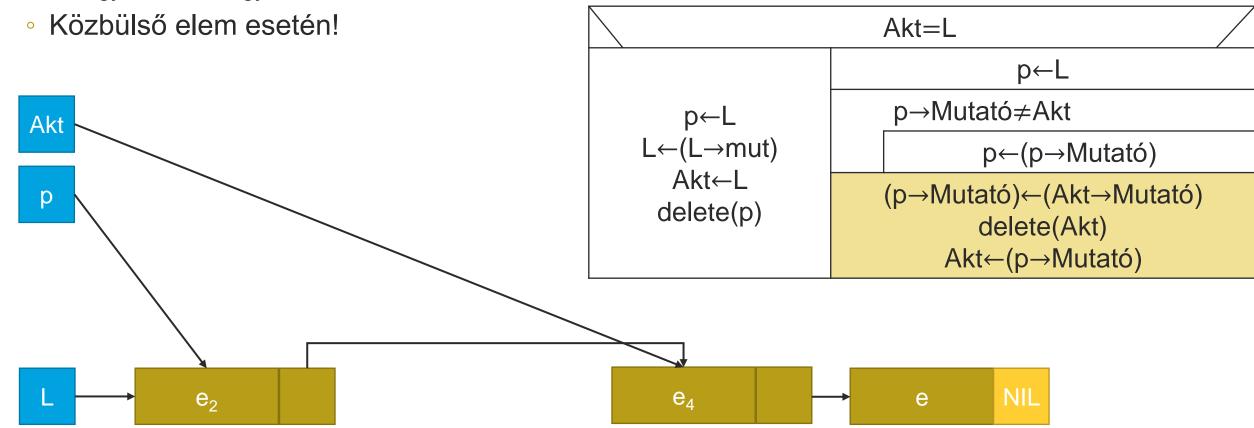
- A törlés után az elemet megelőző és az elemet követő elemet kötjük össze
 - Vegyük észre, hogy csak az első elem törlését kell külön kezelni!

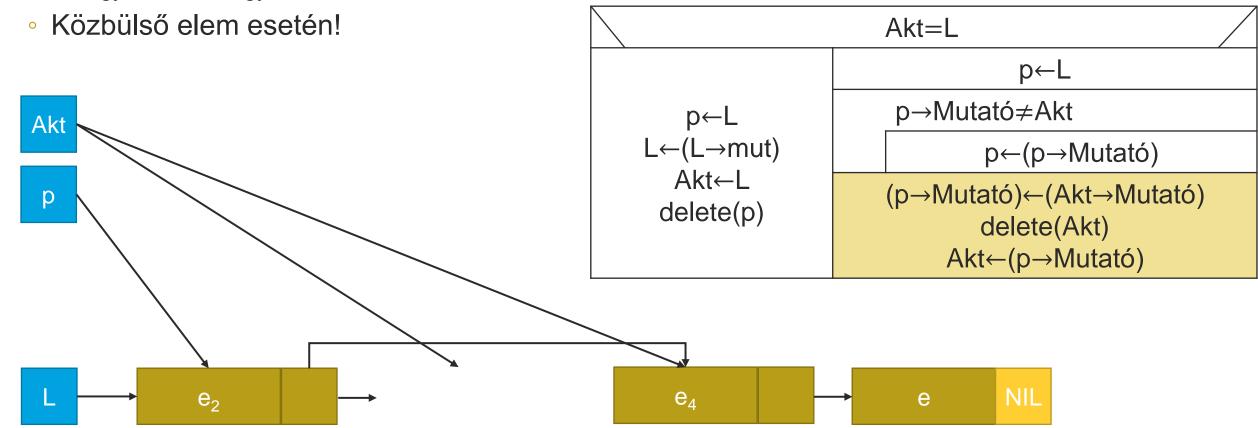
- A törlés után az elemet megelőző és az elemet követő elemet kötjük össze
 - Vegyük észre, hogy csak az első elem törlését kell külön kezelni!

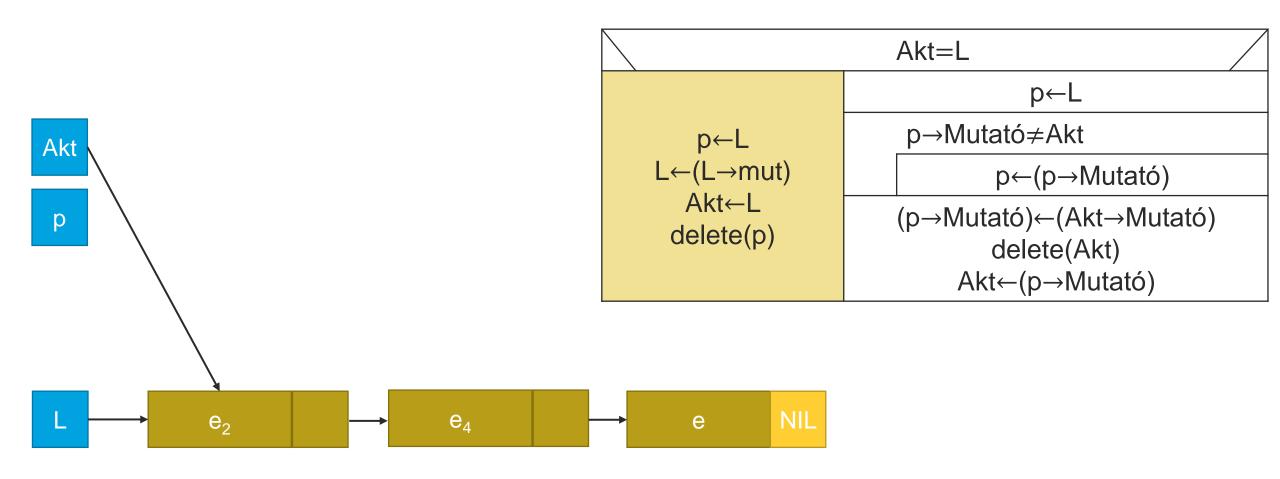
- A törlés után az elemet megelőző és az elemet követő elemet kötjük össze
 - Vegyük észre, hogy csak az első elem törlését kell külön kezelni!

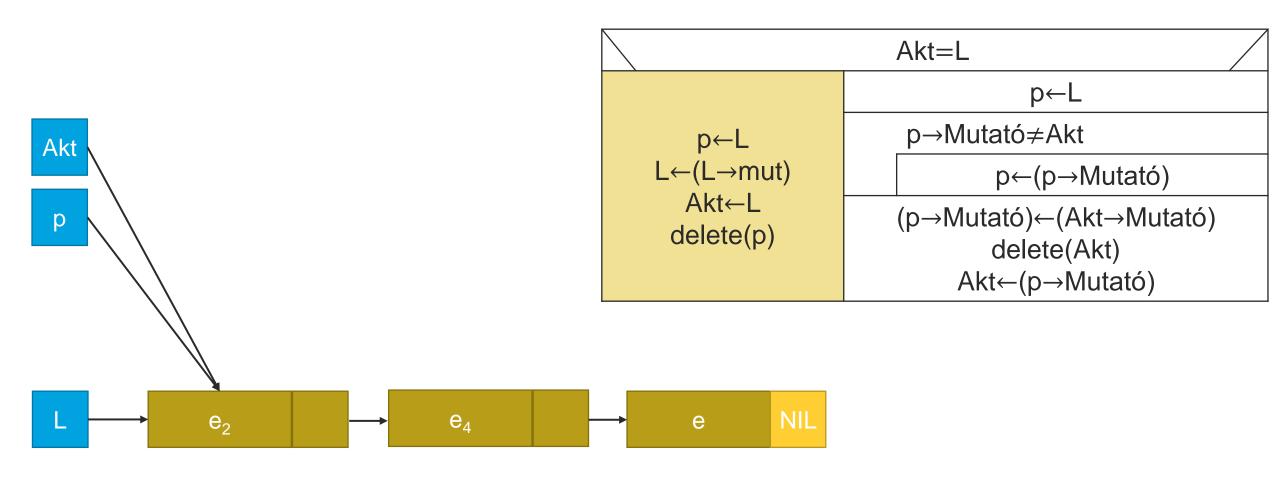
- A törlés után az elemet megelőző és az elemet követő elemet kötjük össze
 - Vegyük észre, hogy csak az első elem törlését kell külön kezelni!

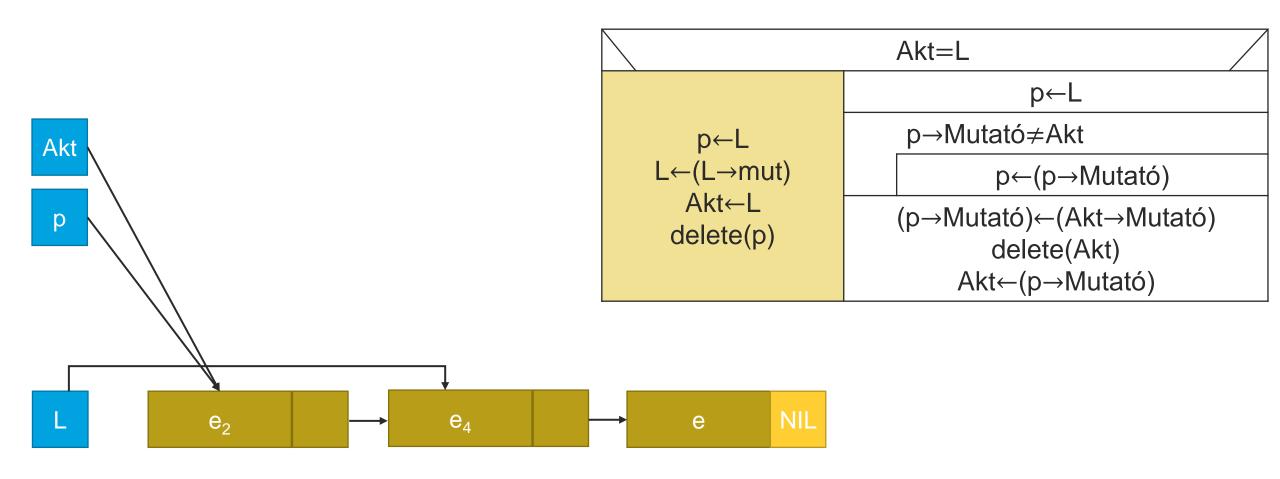
Aktuális elem törlése (feltételezzük, hogy létezik)

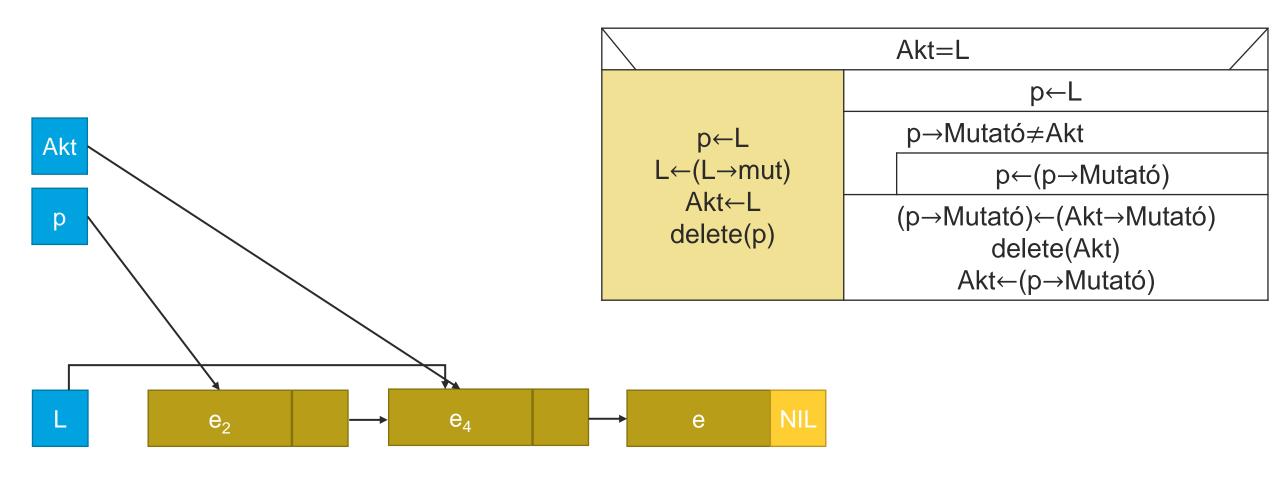
Aktuális elem törlése (feltételezzük, hogy létezik)

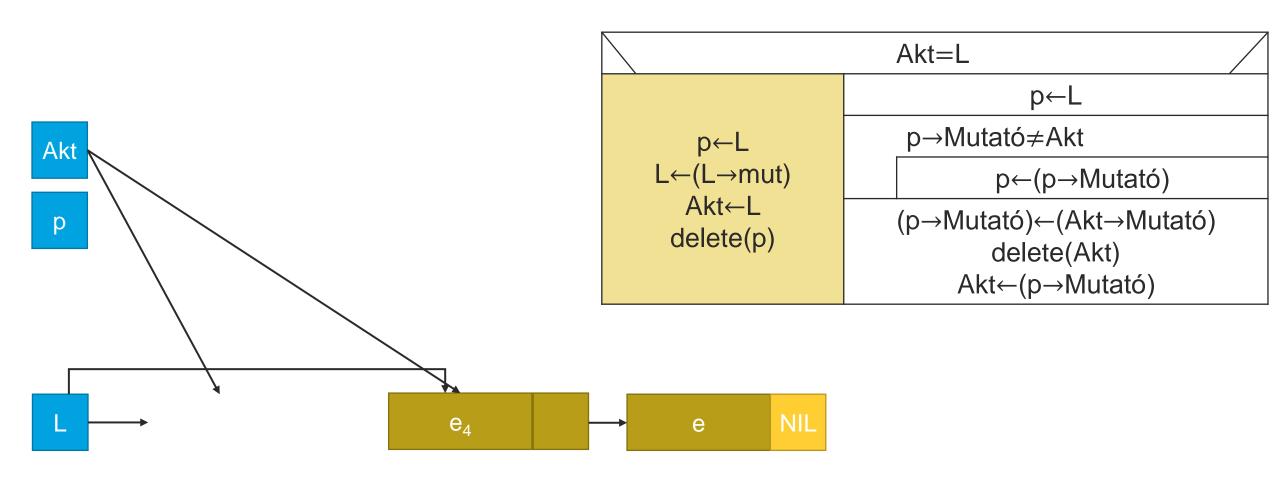
Aktuális elem törlése (feltételezzük, hogy létezik)

Aktuális elem törlése (feltételezzük, hogy létezik)

Aktuális elem törlése (feltételezzük, hogy létezik)

Hierarchikus adatszerkezetek

Következő téma